



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ



ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ  
ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Απόφαση ΕΠΑ 44/2017

Αρ. Φακέλου 11.17.014.15

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ 2008 ΕΩΣ 2014  
(Νόμος Αρ. 13(Ι)/2008)

**Καταγγελία της εταιρείας PANOS C. MELODY LTD εναντίον της εταιρείας ΔΙΑΥΛΟΣ  
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΛΤΔ**

Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού:

κα. Λουκία Χριστοδούλου,	Πρόεδρος
κα. Ελένη Καραολή,	Μέλος
κ. Ανδρέας Καρύδης,	Μέλος
κ. Χάρης Παστελλής,	Μέλος
κ. Παναγιώτης Ουστάς,	Μέλος

Ημερομηνία απόφασης: 18/9/2017

## ΑΠΟΦΑΣΗ

### 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 24/10/2014, η εταιρεία PANOS C. MELODY LTD (εφεξής η «καταγγέλλουσα/Melody») υπέβαλε προς την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (εφεξής η «Επιτροπή») καταγγελία και αίτηση για λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον της εταιρείας ΔΙΑΥΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΛΤΔ (εφεξής η «καταγγελλόμενη/Δίαυλος») αναφορικά με πιθανολογούμενες από μέρους της παραβάσεις των περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμων 2008 και 2014 (εφεξής ο «Νόμος»).

### 2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Η καταγγελία και η αίτηση για λήψη προσωρινών μέτρων υποβλήθηκαν στις 24/10/2014.

Στη συνεδρία της Επιτροπής στις 27/11/2014, η Επιτροπή, ενεργώντας στη βάση του άρθρου 35 του Νόμου, έδωσε οδηγίες για διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας προς την Υπηρεσία αναφορικά με τις πιθανολογούμενες παραβάσεις του Νόμου.

Αναφορικά με την αίτηση για λήψη προσωρινών μέτρων που υπέβαλλε η καταγγέλλουσα εταιρεία, η Επιτροπή, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16/1/2015, στηριζόμενη στα στοιχεία που βρίσκονται καταχωρισμένα στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, καθώς και στα όσα αναπτύχθηκαν από τα εμπλεκόμενα μέρη κατά την προφορική διαδικασία που πραγματοποιήθηκε στις 15/12/2014 ενώπιόν της, αλλά και τα όσα υποβλήθηκαν γραπτώς, αποφάσισε ομόφωνα ότι δεν στοιχειοθετήθηκαν οι σωρευτικές προϋποθέσεις που το άρθρο 28 του Νόμου θέτει για την έκδοση των αιτούμενων προσωρινών μέτρων.

Η Επιτροπή, υπό νέα σύνθεση, σύμφωνα με το διορισμό της από το Υπουργικό Συμβούλιο, ως οι αποφάσεις του ημερομηνίας 16/4/2013, 24/5/2013 και 2/2/2016, εξέτασε την υπόθεση σε συνεδρία της στις 8/4/2016 υπό το φως της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου, ημερομηνίας 29/1/2016, στη Προσφυγή με αρ. 5651/2013 (*Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου κ.α. και 1. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και 2. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού*) με την οποία κρίθηκε ότι η συγκρότηση της Επιτροπής ήταν κακή λόγω της συμμετοχής σε αυτήν του κ. Χρίστου Τσίγκη, ο οποίος ήταν ταυτόχρονα και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ, καθότι τούτο παραβίαζε την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Ταυτόχρονα έλαβε υπόψη τις γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με ημερομηνίες 23/2/2016 (Γ.Ε. Αριθ. Φακ. 50(A)/2005/N.52/4) και 2 Μαρτίου 2016 (αρ. φακ. Γ.Ε. 50(A)/05.N.52/4).

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι αποφάσεις της σχετικά με την πιο πάνω υπόθεση, λήφθηκαν με τη συμμετοχή του κ. Χρίστου Τσίγκη στη σύνθεση της Επιτροπής, γεγονός που κρίθηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο στην ως άνω απόφαση ότι συνιστά κακή συγκρότηση της Επιτροπής, καθιστώντας τις ληφθείσες αποφάσεις παράνομες.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε όπως ανακαλέσει όλες τις αποφάσεις που έλαβε, έχοντας στη σύνθεσή της τον κ. Χρίστο Τσίγκη και όπως εξετάσει εξ υπαρχής την υπόθεση, δίδοντας ταυτόχρονα σχετικές οδηγίες για έρευνα στην Υπηρεσία.

Επίσης, η Επιτροπή κατά την προαναφερόμενη συνεδρία της έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία να κάνει χρήση του εντός του διοικητικού φακέλου της καταγγελίας υλικού που συλλέχθηκε κατά την προκαταρκτική έρευνα και δεν αποτελεί υποκειμενικό στοιχείο κρίσης, αλλά καθαρά αντικειμενικό στοιχείο, το οποίο και δύναται να χρησιμοποιηθεί και αξιολογηθεί κατά την επανεξέταση της υπόθεσης.

Η Επιτροπή ενημέρωσε σχετικά με την πιο πάνω απόφασή της τα εμπλεκόμενα μέρη της υπόθεσης με επιστολή ημερομηνίας 15/4/2016.

Η καταγγέλλουσα εταιρεία με επιστολές της στις 13/9/2016, στις 12/10/2016 και στις 12/12/2016 ζήτησε να αποσύρει την καταγγελία της αναφέροντας ότι δεν έχει να προσθέσει κανένα νέο στοιχείο στην εν λόγω υπόθεση και ότι αποσύρει για σκοπούς ολοκλήρωσης της μεταξύ αυτής και της καταγγελλόμενης εταιρείας διευθέτησης, καθώς εκκρεμούσε αντιδικία στο Δικαστήριο Λεμεσού.

Η Επιτροπή, υπό τη νέα σύνθεσή της, με το διορισμό του μέλους κ. Ουστά από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 5/9/2016, σε συνεδρία της στις 22/12/2016 ομόφωνα αποφάσισε όπως, προτού μελετήσει το αίτημα για απόσυρση, ενημερωθεί από την καταγγέλλουσα κατά πόσο η διαδικασία/αντιδικία, η οποία εκκρεμεί στο Δικαστήριο Λεμεσού στις 19/12/2016 και στην οποία αναφέρεται η δικηγόρος της, σχετίζεται ή αφορά εφαρμογή των περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμων 2008 και 2014.

Η καταγγέλλουσα εταιρεία ενημερώθηκε σχετικά με το πιο πάνω ερώτημα της Επιτροπής με επιστολή στις 10/1/2017, πλην όμως δεν απάντησε.

Η Επιτροπή, υπό τη νέα σύνθεσή της, σε συνεδρία που πραγματοποιήθηκε στις 26/5/2017 εξέτασε την υπόθεση υπό το φως της απόφασης της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση με αρ. 2/2016, με την οποία ανατράπηκε η απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου ημερομηνίας 29/1/2016 στην Προσφυγή με αρ.5651/2013 (Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου κ.α. και 1. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και 2. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού), με την οποία κρίθηκε ότι η συγκρότηση της Επιτροπής ήταν κακή λόγω της συμμετοχής σε αυτήν του κ. Χρίστου Τσίγκη, ο οποίος ήταν ταυτόχρονα και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ, καθότι τούτο παραβίαζε την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Η Επιτροπή, στην υπό αναφορά συνεδρία της, αποφάσισε την ανάκληση της ανακλητικής απόφασης της ημερομηνίας 8/4/2016, καθώς και όλων των μετέπειτα ληφθεισών αποφάσεων, με το μέλος, κ. Θεοφάνη Κωνσταντινίδη, προς ενεργό συμμεόρφωση με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση με αρ. 2/2016. Ως εκ τούτου, σύμφωνα και με τη σχετική νομολογία, με την απόφαση της Επιτροπής αναβιώνουν όλες οι ληφθείσες αποφάσεις που προηγούνται της ανακληθείσας, ήτοι οι αποφάσεις της Επιτροπής που είχαν ληφθεί με τη συμμετοχή του κ. Τσίγκη.

Το Μέλος της Επιτροπής κ. Παναγιώτης Ουστάς, ως ο διορισμός του από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 5/9/2016, αφού ενημερώθηκε πλήρως σχετικά με όλες τις αποφάσεις που λήφθηκαν στο πλαίσιο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης και οι οποίες προηγήθηκαν της εν λόγω ανακληθείσας απόφασης και έλαβε γνώση όλων των σχετικών με αυτές στοιχείων τα οποία είναι αναγκαία για το χειρισμό της υπόθεσης, τη διαμόρφωση γνώμης και άποψης επί αυτής και τη λήψη αποφάσεων, συμφώνησε με τις αποφάσεις της Επιτροπής που λήφθηκαν έχοντας στη σύνθεσή της τον κ. Τσίγκη και υιοθέτησε αυτές, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης της Επιτροπής ημερομηνίας 27/11/2014 με την οποία αποφασίστηκε η διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας αναφορικά με τις πιθανολογούμενες παραβάσεις που περιέχονται στην καταγγελία.

Η Επιτροπή, κατά την εν λόγω συνεδρία, έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία να κάνει χρήση του εντός του διοικητικού φακέλου της καταγγελίας υλικού που συλλέχθηκε μετά από την ανακληθείσα ανακλητική απόφαση και αποτελεί αντικειμενικό στοιχείο, το οποίο και δύναται να χρησιμοποιηθεί και αξιολογηθεί.

Στις 2/6/2017, η Υπηρεσία ενημέρωσε τα εμπλεκόμενα μέρη αναφορικά με την πιο πάνω απόφαση της Επιτροπής, ως οι οδηγίες της.

Η Υπηρεσία, με την ολοκλήρωση της δέουσας προκαταρκτικής έρευνας της καταγγελίας, κατέθεσε στην Επιτροπή σημείωμα ημερομηνίας 20/6/2017.

Η Επιτροπή, κατά συνεδρία της Επιτροπής ημερομηνίας 10/7/2017, αφού μελέτησε το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης και ενημερώθηκε πλήρως από τα στοιχεία και δεδομένα, τα οποία υπήρχαν σε αυτόν κατά τον ουσιώδη χρόνο και υπό το φως του σημειώματος της Υπηρεσίας με ημερομηνία 19/6/2017, ομόφωνα κατέληξε σε προκαταρκτική θέση αναφορικά με τις κατ' ισχυρισμό παραβάσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή, στις 8/8/2017 γνωστοποίησε στην καταγγέλλουσα εταιρεία την προκαταρκτική αυτή θέση της, δίδοντάς της τη δυνατότητα να θέσει εγγράφως τις τυχόν απόψεις και θέσεις της επ' αυτής εντός είκοσι μίας (21) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της. Η Melody δεν προσκόμισε οποιαδήποτε γραπτή θέση εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18/9/2017, υπό το φως της εκπνοής της προθεσμίας των είκοσι μία (21) ημερών για υποβολή θέσεων και παρατηρήσεων από την καταγγέλλουσα εταιρεία, σε σχέση με τις προκαταρκτικές θέσεις της Επιτροπής ημερομηνίας 10/7/2017 και τη μη αποστολή από μέρους της καταγγέλλουσας εταιρείας οποιωνδήποτε θέσεων, ομόφωνα κατέληξε στην ακόλουθη απόφασή της.

### **3. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ**

#### **3.1 Καταγγέλλουσα εταιρεία Melody**

Η εταιρεία Melody είναι ραδιοφωνικός οργανισμός με το διακριτικό όνομα MELODY RADIO και εκπέμπει στην περιοχή Λεμεσού με τοπική κάλυψη. Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1998 και έχει έδρα τη Λεμεσό και ειδικότερα την περιοχή της Φασούλας. Η εταιρεία είναι αδειοδοτημένη από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου μέχρι τις 15/2/2016 και οι δραστηριότητες της ρυθμίζονται από τους περί Ραδιοφωνικών Επικοινωνιών Νόμους 2002-2003.

#### **3.2 Καταγγελλόμενη εταιρεία Δίαυλος**

Η εταιρεία Δίαυλος είναι ιδιοκτήτρια εταιρεία του ραδιοφωνικού σταθμού με το όνομα ΚΑΝΑΛΙ 6 και δραστηριοποιείται οικονομικά σε δυο τομείς:

A) Λειτουργίες που είναι άμεσα συνυφασμένες με τη λειτουργία του ραδιοφωνικού σταθμού (εκπομπή ραδιοφωνικού σήματος, εκδηλώσεις που διοργανώνει ο ραδιοσταθμός κλπ), που είναι και ο κύριος τομέας στον οποίο δραστηριοποιείται η Δίαυλος. Και,

B) Παροχή σε τρίτους ραδιοσταθμούς άδειας για χρήση των εγκαταστάσεων της Δίαυλος στη Φασούλα. Η εταιρεία διαθέτει στην περιοχή Φασούλας στη Λεμεσό εγκαταστάσεις εκπομπής, που

περιλαμβάνουν, οικίσκο, ηλεκτρική εγκατάσταση, πύργο, κεραία και εφεδρική γεννήτρια, συμφώνως με τις υποδείξεις και τους όρους της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.

Πέραν των ανωτέρω, η Δίαυλος δραστηριοποιείται και κοινωνικά, όντας συνιδρυτής του φιλανθρωπικού ιδρύματος «*Ταμείο Ημέρας Αγάπης Παιδιού*», στο Διοικητικό Συμβούλιο του οποίου επίσης συμμετέχει. Το εν λόγω ίδρυμα έχει ως σκοπό την στήριξη και παροχή υποτροφιών σε παιδιά που βρίσκονται υπό την προστασία του Γραφείου Ευημερίας.

#### **4. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ**

Σύμφωνα με την καταγγελία της καταγγέλλουσας εταιρείας, η αδειοδότηση της εταιρείας από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου είχε ως όρο την μετακίνηση του πομπού τους εκτός της πόλεως Λεμεσού, δηλαδή στο κοινό σημείο εκπομπής από την περιοχή της Φασούλας. Ο σταθμός μετέφερε τον πομπό του στο κοινό σημείο εκπομπής στη Φασούλα στις 10/6/2003.

Η καταγγέλλουσα εταιρεία ισχυρίζεται ότι το σημείο εκπομπής στη Φασούλα, το οποίο διαχειρίζεται η καταγγελλόμενη εταιρεία, αποτελεί το ένα και μοναδικό σημείο εκπομπής στην επαρχία Λεμεσού και «*καθ' υπόδειξη της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και προς συμμόρφωση και ικανοποίηση προς τους νόμους και τους κανονισμούς η πρακτική που ακολουθείται είναι ο ιδιοκτήτης και κάτοχος του σημείου να συμβάλλεται με τους ανταγωνιστές του με σκοπό τη χρήση των εγκαταστάσεων προς σκοπούς πραγματοποίησης ραδιοφωνικών εκπομπών*».

Περαιτέρω αναφέρεται στην καταγγελία ότι, στις 12/6/2002 υπεγράφη μεταξύ καταγγέλλουσας και καταγγελλόμενης «*Συμφωνία Παραχώρησης Άδειας*» με βάση την οποία η καταγγελλόμενη παραχώρησε άδεια στην καταγγέλλουσα για χρήση των εγκαταστάσεών της, συμπεριλαμβανομένης της στέγης, του πύργου της εφεδρικής γεννήτριας και της ηλεκτρικής εγκατάστασης.

Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, διαρκούσης της πιο πάνω συμφωνίας, η καταγγελλόμενη επέβαλε καταχρηστικώς και εκμεταλλευόμενη την ανάγκη της καταγγέλλουσας, διάφορες χρεώσεις και υποχρεώσεις τις οποίες δεν θα έπρεπε να επιβάλλει, όπως χρεώσεις ηλεκτρικού ρεύματος, ηλεκτρικής εγκατάστασης, κ.ο.κ.. Συγκεκριμένα αναφέρει ότι η καταγγελλόμενη απέστειλε επιστολές ημερομηνίας 11/9/2014 και 25/9/2014 με τις οποίες καλούσε την καταγγέλλουσα να αφαιρέσει και να απομακρύνει τον εξοπλισμό της από τις εγκαταστάσεις της.

Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, υπάρχει παράβαση του άρθρου 6 και του άρθρου 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ») και επέκεινα υπό την έννοια ότι η καταγγελλόμενη εξαρτά τη συνέχιση της συμφωνίας των με την καταγγέλλουσα από την αποδοχή εκ μέρους της καταγγέλλουσας εταιρείας των καταγγελλόμενων όρων και απαιτήσεων, οι οποίες «*δεν δικαιολογούνται, είναι υπερβολικές, καταπιεστικές και καταχρηστικές για τους καταγγέλλοντες. Άρα εξαρτούν τη συνέχιση παροχής των βασικών υποδομών από*

αποδοχή εκ μέρους των καταγγελλόντων αδικαιολογήτων και/ή δυσανάλογων όρων και προϋποθέσεων.»

## 5. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ/ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στα πλαίσια της όλης εξέτασης της καταγγελίας, η Επιτροπή διεξήλθε με προσοχή το υλικό, τα στοιχεία και τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν κατά τη δέουσα προκαταρκτική έρευνα της Υπηρεσίας και βρίσκονται καταχωρισμένα εντός του διοικητικού φακέλου και, από τις δηλώσεις και τα στοιχεία που απεστάλησαν από τα εμπλεκόμενα μέρη της υπόθεσης, κατά την προκαταρκτική έρευνα της Υπηρεσίας μέσω σχετικών ερωτηματολογίων της, η Επιτροπή παραθέτει κατωτέρω τα σημαντικότερα στοιχεία που λήφθηκαν ξεχωριστά από την κάθε εταιρεία.

### 5.1 Στοιχεία από την καταγγελλόμενη εταιρεία

Η καταγγελλόμενη εταιρεία, σε απάντησή της σε ερωτηματολόγιο της Υπηρεσίας, που λήφθηκε στις 6/8/2015 δήλωσε τα κάτωθι:

- Με τη λήξη του συμβολαίου το 2003, η Δίαυλος συνέχισε να παρέχει τις ίδιες υπηρεσίες στην Melody με την ίδια αντιπαροχή χωρίς την υπογραφή νέου συμβολαίου και/ή τη γραπτή ανανέωση του εν λόγω συμβολαίου.
- Για τις προσφερθείσες δυνάμει της συμφωνίας υπηρεσίες, περιλαμβανομένων των χρεώσεων για συμφωνηθέντα τέλη άδειας χρήσης και αναλογούντων εξόδων κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος της Melody, η Δίαυλος σε διάφορες ημερομηνίες εξέδιδε και παρέδιδε σε τακτά χρονικά διαστήματα και ανελλιπώς τιμολόγια και διατηρούσε χρεοπιστωτικό λογαριασμό της Melody.
- Η Melody, από το 2009 και εντεύθεν, λόγω οικονομικών δυσχερειών, καθυστερούσε συστηματικά να καταβάλλει τα συμφωνηθέντα τέλη χρήσης και τέλη κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος και πετρελαίου. Για το έτος 2013, δεν κατέβαλε κανένα ποσό (ούτε το κόστος της από μέρους της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος). Τον Φεβρουάριο 2014 πλήρωσε έναντι του οφειλόμενου ποσού (για το έτος 2013) 12 μεταχρονολογημένες επιταγές, έξι εκ των οποίων επιστράφηκαν απλήρωτες.
- «*Το χρονικό σημείο κατά το οποίο η Melody διαμαρτυρήθηκε για το ύψος και/ή τρόπο χρέωσης του ηλεκτρικού ρεύματος από την Δίαυλος, ήταν όταν η Δίαυλος απαίτησε γραπτώς την αποπληρωμή των οφειλόμενων ποσών. Αυτό συνέβηκε στις 11/09/2014 δια επιστολής των δικηγόρων της Δίαυλος, η οποία έχει επισυναφθεί στην αίτηση της Melody ημερομηνίας 24/10/2014. Μετά την λήψη της εν λόγω επιστολής ακολούθησε υποβολή παραπόνου από την Melody στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, την 15/09/2014, δια της οποίας η Melody διαμαρτυρόταν για πρώτη φορά για το περιεχόμενο της Συμφωνίας την οποία η ίδια είχε συμφωνήσει με την ελεύθερη βούληση και συναίνεση της, 11 χρόνια πριν, και στην βάση της*

*οποίας διέπνοντο, χωρίς οποιαδήποτε διαφωνία ή αμφισβήτηση, οι σχέσεις των μερών για 11 χρόνια.»*

- Στις 23/10/2014, η Δίαυλος, απαντώντας σε παρατηρήσεις της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, (εφεξής η «ΑΡΚ») την ενημέρωσε για τα ανωτέρω. Στις 17/10/2014 επιδόθηκε με ιδιωτική επίδοση στην Melody επιστολή της Δίαυλος ημερομηνίας 25/09/2014 με την οποία τερματιζόταν η συμφωνία και λίγες μέρες μετά ακολούθησε, στις 24/10/2014, η υποβολή του παραπόνου στην Επιτροπή.
- Σύμφωνα με την καταγγελλόμενη εταιρεία, παρά την αναφορά της στην επιστολή των δικηγόρων της ημερομηνίας 25/09/2014 περί πρόθεσης της για διακοπή της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος προς την Melody, η Δίαυλος δεν το έχει πράξει μέχρι σήμερα και εξακολουθεί να επωμίζεται τα αναλογούντα τρέχοντα έξοδα κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος της Melody (επιπροσθέτως της άρνησης και/ή παράλειψης της Melody να καταβάλλει το συμφωνηθέν και οφειλόμενο τέλος άδειας χρήσης).
- Αναφορικά με το περί τροποποίησης του Διατάγματος περί παροχής συνεγκατάστασης και από κοινού χρήσης διευκολύνσεων Διάταγμα του 2014 (ΚΔΠ 494/2014), με το οποίο τροποποιείται το Διάταγμα (ΚΔΠ 247/2013) και ειδικότερα, το Παράρτημα ΙΙ, που αφορά μέθοδο υπολογισμού του κόστους, των δαπανών και των τελών για συνεγκατάσταση κεραιών, ορίζεται πως, αφενός, τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσης του (άρθρο 4), ήτοι την 07/11/2014, και, αφετέρου, ότι εντός πέντε μηνών από την έκδοση του οι υφιστάμενες συμφωνίες θα πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε να συνάδουν με τα οριζόμενα σ' αυτό (άρθρο 3). Νέα διαπραγμάτευση για την τροποποίηση της συμφωνίας δεν έλαβε χώρα και δεν θα μπορούσε σε κάθε περίπτωση να λάβει χώρα ενόψει του γεγονότος ότι, οι πέντε μήνες παρήλθαν περί τον Απρίλιο του 2015, μετά δηλαδή τον τερματισμό της συμφωνίας ημερομηνίας 12/06/2003 από την Δίαυλος.
- Η Δίαυλος έχει ήδη αποταθεί δύο (2) φορές στον Επίτροπο Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (εφεξής ο «ΕΡΗΕΤ») για να της επεξηγηθεί ο τρόπος εφαρμογής του διατάγματος.
- Σημειώνεται περαιτέρω, ότι οι συμφωνηθείσες χρεώσεις στην Melody για υπηρεσίες που προσφέρει η Δίαυλος είναι κατά πολύ χαμηλότερες από χρεώσεις που επιβάλλουν στην Δίαυλος άλλοι σταθμοί σε άλλα σημεία εκπομπής.
- Περαιτέρω, η καταγγελλόμενη εταιρεία αναφέρει ότι, όπως φαίνεται από τη μεταξύ τους συμφωνία, η Melody είχε το δικαίωμα να εγκαταστήσει δική της ηλεκτρική εγκατάσταση, καθώς και μετρητή για την ακριβή μέτρηση της κατανάλωσης του ηλεκτρικού ρεύματος, κάτι που δεν έπραξε για 11 χρόνια πριν τον τερματισμό της συμφωνίας από την Δίαυλος. Η Δίαυλος έχει

αποταθεί στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού για έκδοση απόφασης για το οφειλόμενο από την Melody ποσό και διάφορα ενδιάμεσα διατάγματα στα πλαίσια σχετικής αιτήσεως.

- Το ποσό, το οποίο χρεώνει η ΑΗΚ την Δίαυλος διαιρείται με τον αριθμό 12,5, που είναι το άθροισμα των κιλοβατώραν, που εκπέμπει το σύνολο των 11 ραδιοσταθμών που χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις των καταγελλομένων (συμπεριλαμβανομένου του ραδιοσταθμού Κανάλι 6), και ακολούθως το πηλίκο πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των κιλοβατώραν που εκπέμπει έκαστος των αδειούχων, περιλαμβανομένης και της Melody. Ακολούθως ετοιμάζεται από την Δίαυλος σχετικός πίνακας καταμερισμού των αναλογούντων, σε έκαστο χρήστη, εξόδων κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος, ο οποίος τίθεται στη διάθεση όλων των αδειούχων. Τυχόν δε έξοδα πετρελαίου καταμερίζονται και καταμερίζονται μεταξύ των χρηστών με τον ίδιο τρόπο.
- Η Δίαυλος αναφέρεται σε δικαιότερο, υπό τις περιστάσεις, τρόπο αφού, ο δικαιότερος θα ήταν η μέτρηση της ακριβούς κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος έκαστου ραδιοσταθμού για να φτάσει στην ισχύ την οποία χρησιμοποιεί για την εκπομπή του σήματος του. Δηλαδή, ένας ραδιοσταθμός που χρησιμοποιεί ισχύ εκπομπής 1KW, αλλά ο εξοπλισμός του είναι πεπαλαιωμένος, όπως η Melody, καταναλώνει περισσότερο ρεύμα από ένα άλλο σταθμό, όπως είναι όλοι υπόλοιποι χρήστες των εγκαταστάσεων της Δίαυλος, για να φτάσει την ισχύ των 1KW.
- Επ' αυτού, η καταγελλόμενη εταιρεία επισυνάπτει σχετική έκθεση που δεικνύει, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, ότι η Melody χρεωνόταν λιγότερο από όσο της αναλογούσε.
- Στον ίδιο οικίσκο, που έχει παραχωρηθεί άδεια χρήσης στην Melody, στεγάζονται επίσης οι ακόλουθοι ραδιοσταθμοί και τους προσφέρονται οι ακόλουθες υπηρεσίες:

<b>Όνομα ραδιοσταθμού</b>	<b>Προσφερόμενες υπηρεσίες</b>
{...}	{...}
{...}	{...}
{...}	{...}
{...}	{...}

---

\* Οι αριθμοί και/ή τα στοιχεία που παραλείπονται και δεν εμφανίζονται τόσο σε αυτό το σημείο, όσο και στη συνέχεια καλύπτονται από επιχειρηματικό/επαγγελματικό απόρρητο. Ενδεικτικό της παράλειψης είναι το σύμβολο {...}.



{...}	{...}
{...}	{...}

- Η καταγγελλόμενη εταιρεία αναφέρει ότι δεν έχουν προκύψει ποτέ ίδιες ή παρόμοιας φύσης θέματα με τους λοιπούς ραδιοσταθμούς που φιλοξενούνται στον ίδιο οικίσκο όπου φιλοξενείται η Melody.
- Πέραν των πιο πάνω ραδιοσταθμών, που φιλοξενούνται στον ίδιο οικίσκο όπου φιλοξενείται η Melody, η Δίαυλος έχει συνάψει αντίστοιχες συμφωνίες με άλλους πέντε ραδιοσταθμούς. Οι υποδομές που παρέχονται στους εν λόγω σταθμούς είναι περίπου οι ίδιες, τυχόν διαφοροποιήσεις σε ό,τι αφορά τον αριθμό των κεραιών και/ή των πιάτων οφείλονται σε τεχνικές λύσεις που επέλεξαν να εφαρμόσουν οι ίδιοι οι αδειούχοι. {...} Ακολούθησε η οικονομική κρίση συνεπεία της οποίας δεν έγινε διαβούλευση με τους υπόλοιπους αδειούχους για ανάλογη αύξηση του τέλους άδειας χρήσης.
- Στο Κοινό Σημείο Εκπομπής στην Φασούλα, πέραν της Δίαυλος έχουν ανεγείρει τις δικές τους εγκαταστάσεις εκπομπής ακόμα επτά (7) οργανισμοί/ραδιοφωνικοί σταθμοί, ανάλογων με τις προσφερθείσες από την Δίαυλος υπηρεσίες.
- Έκαστος εκ των ανωτέρω σταθμών, έχουν την τεχνική δυνατότητα να παραχωρούν άδεια χρήσης και σε άλλους ραδιοφωνικούς σταθμούς να χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις τους, συμπεριλαμβανομένης της Melody, θέτοντας σε εφαρμογή διάφορες λύσεις. Ειδικότερα, θα μπορούσε η Melody, λόγω χάρη, είτε να τοποθετήσει κεραιοσύστημα στους πύργους των ανωτέρω σταθμών, είτε να εκπέμψει από το κεραιοσύστημα του ραδιοσταθμού που την φιλοξενεί μέσω ενός κομπάινερ. Ένα κομπάινερ 1Kw, κοστίζει περίπου €2.000 με €2.500, ενώ τόσα περίπου κοστίζει η μετακίνηση ενός κεραιοσυστήματος. Επιπρόσθετα, ίσως χρειαστεί και αύξηση φορτίου ηλεκτρικού ρεύματος που κοστίζει λίγο πιο κάτω από €1.000. Επίσης, ενδεχομένως η εταιρεία που θα φιλοξενήσει τις εγκαταστάσεις της Melody, να χρεώσει έξοδα μελέτης, επίβλεψης κλπ.
- Σημειώνεται ότι πρόσφατα ο τοπικός ραδιοσταθμός {...} συμφώνησε και φιλοξενείται από την {...} στις εγκαταστάσεις της.
- Οποιαδήποτε εταιρεία επιθυμεί να ανεγείρει τις δικές της εγκαταστάσεις εκπομπής, έχει τη δυνατότητα, αφού αιτηθεί στο αρμόδιο υπουργείο (ως έπραξε εξάλλου και η Δίαυλος και οι άλλοι 7 ανωτέρω αναφερόμενοι οργανισμοί) και εφόσον εγκριθεί το σχετικό αίτημα, να συνάψει με το κράτος σύμβαση μακροχρόνιας μίσθωσης γης στο Κοινό Σημείο Εκπομπής στη Φασούλα και να ανεγείρει εκεί τις δικές της εγκαταστάσεις. Το κόστος για τη δημιουργία ιδιόκτητων εγκαταστάσεων και υποδομών για ένα ραδιοσταθμό υπολογίζεται, σύμφωνα με την καταγγελλόμενη, από €12.000 έως και €20.000. Το σχετικό κόστος εξαρτάται από το ύψος του

πύργου, το μέγεθος του οικίσκου, του φορτίου ηλεκτρικού ρεύματος της εγκατάστασης που θα τοποθετηθεί, της ύπαρξης κλιματισμού και γεννήτριας και τυχόν άλλων εργασιών απαιτηθεί να γίνουν.

- Περαιτέρω, οι σταθμοί που φιλοξενούνται από την Δίαυλος θα μπορούσαν, εάν αισθάνονταν ότι δεν εξυπηρετούνται τα συμφέροντα τους (παρότι επαναλαμβάνουμε ότι όλες οι συμφωνίες ήταν προϊόν ελεύθερης βούλησης), να συμβληθούν μεταξύ τους και να κατασκευάσουν συνδιαχειριζόμενο κοινό σημείο εκπομπής καταμερίζοντας μεταξύ τους τα έξοδα κατασκευής, συντήρησης και λειτουργίας. Κάτι τέτοιο δεν έχει συμβεί, ούτε έχει περιέλθει στην αντίληψη της Δίαυλος ότι περιλαμβάνεται στις προθέσεις των αδειούχων ραδιοσταθμών.
- Αναφέρεται επίσης ότι η Melody θα μπορούσε να αποταθεί στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και να λάβει άδεια εκπομπής και από το Αρμενοχώρι.

## **5.2 Στοιχεία από την καταγγέλλουσα εταιρεία**

Στις 31/8/2015, η καταγγέλλουσα εταιρεία, κατόπιν συνέντευξης της στα πλαίσια του άρθρου 30Α του Νόμου από την Υπηρεσία της Επιτροπής και στη βάση σχετικού ερωτηματολογίου που της είχε αποσταλεί στις 16/6/2015, τα οποία βρίσκονται καταχωρισμένα εντός του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, ανέφερε τα όσα αποτυπώνονται συνοπτικά κατωτέρω προς απάντηση του προαναφερόμενου ερωτηματολογίου της Υπηρεσίας:

- Το συμβόλαιο μεταξύ της Δίαυλος και της Melody υπογράφηκε πριν δέκα με δώδεκα χρόνια. Αν και τούτο έληγε σε ένα χρόνο συνέχιζε να έχει ισχύ, αφού η Melody πλήρωνε συνεχώς τον ηλεκτρισμό και το ενοίκιο. Ουσιαστικά υπήρχε το ίδιο συμβόλαιο για χρόνια.
- Ο διευθυντής της καταγγελλόμενης εταιρείας, απέστειλε επιστολή προς την καταγγέλλουσα εταιρεία αναφέροντας ότι υπάρχει τόπος στη Φασούλα και θα εγκαθιστούσε επτά σταθμούς, για να φύγουν από την πόλη. Η καταγγέλλουσα εταιρεία δήλωσε ότι η καταγγελλόμενη, εκτός της συμφωνίας της, ζήτησε 2.000 λίρες για να στήσουν προέκταση σε πύργο, που υπήρχε στο σημείο εγκατάστασης. Η εταιρεία Melody το απεδέχθη με κόστος €4.500. Επίσης, ανέφερε ότι της ζητήθηκε ποσό ακόμα £300 για να προστεθεί η Melody στον ηλεκτρισμό. Η Melody δήλωσε ότι δεν γνωρίζει αν χρεώθηκε και η καταγγελλόμενη εταιρεία τα ίδια ποσά ή και οι άλλες εταιρείες που βρίσκονται στο χώρο. Αναφορικά με τον πύργο, στον οποίο βρίσκονται οι κεραίες, αν και η Melody έχει πληρώσει τον μισό, η Δίαυλος έβαλε πιο ψηλά τις δικές της κεραίες και ανάγκασε την Melody να τοποθετήσει τις δικές της χαμηλότερα.
- Η Melody δήλωσε ότι ύστερα από δύο – τρία χρόνια που βρισκόταν στο χώρο της Δίαυλος, θεώρησε ότι αυτή υπερχρέωνε τον ηλεκτρισμό και ζήτησαν να μπει ξεχωριστός μετρητής, πράγμα που η εταιρεία Δίαυλος αρνήθηκε. Η Melody είχε διαπιστώσει ότι πλήρωνε για το transmitter που ήταν 1000 Watts το ίδιο ποσό με την Δίαυλος που είχε transmitter 1700 Watts και ως απάντηση στη διαμαρτυρία τους η εταιρεία Δίαυλος δήλωσε «αν δεν θέλετε φύγετε».

Επιπρόσθετα, η εταιρεία Melody δήλωσε ότι της μετακινούσαν τις «κούπες» και δεν έπιανε καλό σήμα, και πατούσαν πάνω στο transmitter να βάλουν σύρματα άλλοι, κάτι όμως που η εταιρεία Δίαυλος αρνήθηκε.

- Μέσα στον ίδιο χώρο υπάρχουν δέκα transmitters. Η καταγγέλλουσα εταιρεία δήλωσε ότι κάποιος ιδιοκτήτης σταθμού είχε προβλήματα με την ποιότητα των υπηρεσιών της Δίαυλος, πώλησε το σταθμό και έφυγε, ενώ Διευθυντής άλλου σταθμού που είχε και αυτός παράπονα με το Κανάλι 6, έκανε δικές του εγκαταστάσεις στη Φασούλα.
- Αναφορικά με το Διάταγμα που εκδόθηκε από τον Ρυθμιστή, η εταιρεία Melody δήλωσε ότι δεν έγινε κάποια ενέργεια ούτε υποβλήθηκε κάποιο παράπονο από μέρους της.
- Οι εγκαταστάσεις ελέγχονται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, κάθε έξι μήνες με ένα χρόνο, όπου οι υπεύθυνοι τεχνικοί προβαίνουν σε μετρήσεις όλων των σταθμών και εκτελούν τους απαιτούμενους ελέγχους. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε ότι ελέγχουν τις συχνότητες, να μην παρεμβαίνει ο ένας σταθμός στον άλλο και τους πομπούς. Σε κάθε σταθμό στέλνουν ειδοποίηση και γράφουν την ημερομηνία που θα προβούν σε έλεγχο. Η Melody δεν γνωρίζει αν ελέγχουν επίσης και το χώρο.
- Αναφορικά με τους ισχυρισμούς της για «*απαιτήσεις, οι οποίες δεν δικαιολογούνται, είναι υπερβολικές, καταπιεστικές, καταχρηστικές*», η εταιρεία Melody δήλωσε ότι ο δικηγόρος της την συμβούλεψε να βάλουν μετρητή μέσω δικαστηρίου και η Δίαυλος έστειλε πληθώρα προδιαγραφών για να την εκφοβίσει. Επιπλέον, η Melody ανέφερε ότι έχουν ξεκινήσει σχετικές διαδικασίες στο δικαστήριο και αυτή τη στιγμή έχουν τοποθετήσει μετρητή. Ακολούθως, η Δίαυλος της απέστειλε επιστολή ότι της οφείλει κάποια λεφτά, τα οποία πρέπει να πληρώσει και σε αυτήν ανέφερε ότι, ο μετρητής που τοποθέτησαν θα πρέπει να μετράει όλα τα δικά τους μηχανήματα και όχι μόνο κάποια από αυτά, τον πομπό, το exiter και το δέκτη μικροκυμάτων. Επίσης, θα πρέπει η εγκατάσταση να είναι από αδειούχο, προσοντούχο ηλεκτρολόγο, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της ΑΗΚ, η οποία και θα επιθεωρήσει σχετικά. Και τέλος, τα κλιματιστικά δεν είναι μέρος των μετρήσεων, αυτά πρέπει να μοιράζονται ίσα σε όλους.
- Το 2004, η Δίαυλος χρέωνε τον εαυτό της πιο πολύ ρεύμα γιατί είχε 1700Watt αντί 1000Watt, που είχαν οι υπόλοιποι. Μετά άλλαξε από 1700Watt και δήλωνε μόνο 1000Watt. Η Melody ανέφερε ότι κάποια μέρα, βρήκε τον τεχνικό της Δίαυλος στον οικίσκο της, τον ρώτησε πόσα watts πιάνει η Δίαυλος και ο τεχνικός, χωρίς να ξέρει ποιος ρωτά, απάντησε 2500 κάθε transmitter. Επίσης, η καταγγέλλουσα δήλωσε ότι ήταν και η πόρτα ανοικτή και είδαν ότι είχε δύο transmitters μόνο με τρία air-conditions. Συνεπώς, η Melody πλήρωνε τον ηλεκτρισμό της Δίαυλος για δώδεκα χρόνια. Επίσης, ερχόταν ο λογαριασμός ρεύματος με ΦΠΑ και χρέωνε έξτρα πάνω στο τιμολόγιο ΦΠΑ μετά τον επιμερισμό σε όλους τους σταθμούς.

- Αναφορικά με επεξηγήσεις για παράβαση του 6(1)(γ) του Νόμου, η Melody δήλωσε ότι ο Δίαυλος δεν κάνει οτιδήποτε το οποίο να φαίνεται ότι κάνει διάκριση σε σχέση με τους άλλους.
- Αναφορικά με τη δυνατότητα μετεγκατάστασης, η Melody δήλωσε ότι δεν δίνουν οι άλλοι τις εγκαταστάσεις τους. Συγκεκριμένα δήλωσε ότι υπήρχε επικοινωνία με κάποιους σταθμούς, χωρίς θετική όμως ανταπόκριση.
- Όσον αφορά τη δημιουργία δικής της εγκατάστασης, η καταγγέλλουσα εταιρεία δήλωσε ότι χρειάζεται €2.500 για τον οικίσκο. Ανέφερε επίσης ότι ο μισός πύργος της ανήκει και ότι μπορεί να αφήσει τις αντένες της εκεί και να κάνει μία αίτηση για να φτιάξει τον οικίσκο της δίπλα. Με αυτό τον τρόπο θα αφήσει τις αντένες της και θα φέρει σύρμα για το transmitter, που θα μεταφερθεί. Σχετικά αναφέρθηκε ότι πληρώθηκαν παλιότερα £4.000 για τον πύργο. Επίσης για τη δημιουργία της δικής της εγκατάστασης αναφέρθηκε ότι θα χρειαστεί σχετικές άδειες, ρεύματα κλπ και υπολογίζει το κόστος όλων να ανέλθει γύρω στις €4.000. Όσον αφορά τα ηλεκτρολογικά, η Melody ανέφερε ότι χρειάζεται καινούργια εγκατάσταση και ότι η ΑΗΚ θα πρέπει να την εγκρίνει. Εκτός των προαναφερόμενων, η Melody ανέφερε και το κόστος για τα κλιματιστικά, το οποίο ανέρχεται στα περίπου €300 το καθένα.

## 6. ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

### 6.1 Σχετική Αγορά Προϊόντος/Υπηρεσίας

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τον τρόπο οριοθέτησης της σχετικής αγοράς για σκοπούς του ενωσιακού δικαίου του ανταγωνισμού (97/C 372/03):

*«η αγορά του σχετικού προϊόντος περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή και τις υπηρεσίες που είναι δυνατό να εναλλάσσονται ή να υποκαθίστανται αμοιβαία από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών και της χρήσης για την οποία προορίζονται».<sup>1</sup>*

Η εναλλαξιμότητα ή η υποκατάσταση δεν εκτιμάται μόνον από την άποψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά λαμβάνονται κυρίως υπόψη οι συνθήκες ανταγωνισμού και η διάρθρωση της ζήτησης και προσφοράς στην αγορά.<sup>2</sup>

Με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προσδιορίζονται τα όρια εντός των οποίων ασκείται ο ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων και καθορίζεται το πλαίσιο εντός του οποίου εφαρμόζεται η εθνική και η ενωσιακή πολιτική ανταγωνισμού. Επίσης, κύριος σκοπός του προσδιορισμού της σχετικής αγοράς είναι να διαπιστώσει η Επιτροπή τους ανταγωνιστικούς περιορισμούς τους οποίους αντιμετωπίζουν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις. Προκειμένου δε, περί εφαρμογής του άρθρου 6(1) του Νόμου, ο ορισμός της αγοράς αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για να εξεταστεί αν υπάρχει δεσπίζουσα θέση σε αυτήν την αγορά.

<sup>1</sup> Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς, ΕΕ C 372 της 3.12.1997.

<sup>2</sup> Υπόθεση 322/81, *NV Nederlandshe Banden Industrie Michelin κατά Επιτροπής*, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1983 σελ.3461,παρ.37.

Η χρήση ενός προϊόντος από τον τελικό χρήστη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τα λειτουργικά χαρακτηριστικά του προϊόντος και διαφορετικά προϊόντα δυνατόν να χρησιμοποιούνται από τον τελικό χρήστη για τον ίδιο σκοπό. Σε τέτοια περίπτωση τα διαφορετικά προϊόντα συμπεριλαμβάνονται στην ίδια σχετική αγορά.

Επιπρόσθετα, η διαφορά στην τιμή μεταξύ διαφορετικών προϊόντων δεν τα κατατάσσει αυτόματα σε διαφορετική αγορά, κυρίως εάν η αντίδραση των τελικών χρηστών σε περίπτωση αύξησης της τιμής είναι να τα θεωρήσουν ως υποκατάστατα. Παράλληλα, κατά την εξέταση της πιθανότητας υποκατάστασης θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το πιθανό κόστος (ή άλλα εμπόδια) μεταστροφής σε άλλο προϊόν, το οποίο εάν είναι σημαντικό δυνατόν να εμποδίζει τη θεώρηση του εναλλακτικού προϊόντος ως υποκατάστατου.<sup>3</sup>

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, παρατηρεί ότι στην παρούσα έρευνα, ο τομέας επιχειρηματικής δραστηριότητας τόσο της καταγγέλλουσας όσο και της καταγγελλόμενης εταιρείας είναι η εκπομπή ραδιοσυχνοτήτων. Επομένως, οι δύο εταιρείες αποτελούν ανταγωνίστριες εταιρείες σε ό,τι αφορά την εκπομπή ραδιοφωνικού σήματος και λειτουργία ραδιοσταθμού. Για να μπορέσει να πραγματοποιηθεί η εν λόγω δραστηριότητά τους απαιτείται καταρχάς σχετική άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικού σταθμού που δίδεται από την ΑΡΚ στην οποία καθορίζεται η ραδιοσυχνότητα του σταθμού, η ισχύς εξόδου του πομπού και η τοποθεσία/σημείο εκπομπής του σήματος. Δηλαδή, καθορίζεται το σχετικό δίκτυο εκπομπής.

Στην προκειμένη περίπτωση, η άδεια της ΑΡΚ, που δόθηκε προς την καταγγέλλουσα εταιρεία καταγράφει ως τοποθεσία εκπομπής το Κοινό Σημείο Εκπομπής Φασούλας στο οποίο βρίσκονται οι εγκαταστάσεις πολλών ραδιοφωνικών και άλλων σταθμών. Στη βάση αυτού, η καταγγέλλουσα εταιρεία συμβλήθηκε με την καταγγελλόμενη εταιρεία, η οποία διαθέτει στην περιοχή της Φασούλας εγκαταστάσεις εκπομπής, που περιλαμβάνουν οικίσκο, ηλεκτρική εγκατάσταση, πύργο, κεραίες εκπομπής και εφεδρική γεννήτρια, με σκοπό να μπορέσει να πραγματοποιεί τις εκπομπές του ραδιοφωνικού της σήματος. Και κατ' επέκταση, η καταγγέλλουσα εταιρεία διαφαίνεται ότι αποτελεί πελάτη της καταγγελλόμενης αναφορικά με τις εγκαταστάσεις της στην περιοχή της Φασούλας, οι οποίες χρησιμοποιούνται για εκπομπή ραδιοφωνικού σήματος στην επαρχία Λεμεσού.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η καταγγέλλουσα αναφέρει ότι η μορφή της σχετικής αγοράς προϊόντων αποτελείται από την εκπομπή ραδιοφωνικών εκπομπών από κανάλια απευθυνόμενα τόσο σε εθνικό όσο και τοπικό επίπεδο, ενώ επί του προκειμένου, η σχετική αγορά είναι η τοπική αγορά ραδιοσυχνοτήτων Λεμεσού, οι οποίες εκπέμπονται μέσω ραδιοεγκαταστάσεων για τις οποίες απαιτείται και εκδίδεται προς τούτο σχετική άδεια από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης.

---

<sup>3</sup> *Ibid*, Υπόθεση 322/81, Υπόθεση C-62/86, *Akzo κατά της Επιτροπής*, Συλλογή Νομολογίας του Δικαστηρίου 1991, σελ. I-3359. Υπόθεση C-333/94, *TetraPak κατά της Επιτροπής*, Συλλογή Νομολογίας του Δικαστηρίου 1996, σελ. I-5951.

Καθ' υπόδειξη της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και προς συμμόρφωση προς τους Νόμους και τους Κανονισμούς, η πρακτική που ακολουθείται είναι ο ιδιοκτήτης και κάτοχος του σημείου εκπομπής να συμβάλλεται με τους ανταγωνιστές του με σκοπό τη χρήση των εγκαταστάσεων προς σκοπούς πραγματοποίησης ραδιοφωνικών εκπομπών.

Σύμφωνα με τον περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμο του 2004, Νόμος 112(Ι)/2004, στο άρθρο 4 αυτού δίδεται ο εξής πιο κάτω ορισμός: «**«Δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών» σημαίνει τα συστήματα μετάδοσης και, κατά περίπτωση, τον εξοπλισμό μεταγωγής ή δρομολόγησης και τους λοιπούς πόρους που επιτρέπουν τη μεταφορά σημάτων, με τη χρήση καλωδίου, ραδιοσημάτων, οπτικού ή άλλου ηλεκτρομαγνητικού μέσου, συμπεριλαμβανομένων των δορυφορικών δικτύων, των σταθερών (μεταγωγής δεδομένων μέσω κυκλωμάτων και πακετομεταγωγής, συμπεριλαμβανομένου του Διαδικτύου) και κινητών επίγειων δικτύων, των συστημάτων ηλεκτρικών καλωδίων, εφόσον χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση σημάτων, των δικτύων που χρησιμοποιούνται για ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, καθώς και των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης, ανεξάρτητα από το είδος των μεταφερόμενων πληροφοριών.»** (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Επίσης, η καταγγέλλουσα δηλώνει ότι χαρακτηριστικό της αγοράς είναι ότι συγκεκριμένοι ραδιοσταθμοί κατέχουν την τεχνική υποδομή, την οποία και είναι υποχρεωμένοι να προσφέρουν συμφώνως συγκεκριμένων όρων, προς ανταγωνιστές, υπό την έννοια που αποδίδεται από την Υποχρέωση Παραχώρησης Βασικών Διευκολύνσεων.

Η καταγγελλόμενη εταιρεία αναφέρει ότι, λόγω του ότι γεωγραφικά η αγορά περιορίζεται σε εγκαταστάσεις εκπομπής που εκπέμπουν στην επαρχία Λεμεσού, όλες οι εγκαταστάσεις όλων των οργανισμών στη Φασούλα και στο Αρμενοχώρι αποτελούν μέρος της σχετικής αγοράς προϊόντων, ήτοι της αγοράς σχετιζόμενης με την απόκτηση πρόσβασης σε εγκαταστάσεις ραδιοφωνικού σήματος. Η καταγγελλόμενη σημειώνει ότι η σχετική αγορά διευρύνεται ακόμη περισσότερο αν ληφθεί υπόψη η δυνατότητα της καταγγέλλουσας να ανεγείρει στο Κοινό Σημείο Εκπομπής στη Φασούλα δικές της εγκαταστάσεις.

Οι ισχυρισμοί της καταγγέλλουσας εταιρείας σχετίζονται με τους όρους και τις προϋποθέσεις συνέχισης της συμφωνίας της με την καταγγελλόμενη εταιρεία για τη χρήση/πρόσβαση της στις εγκαταστάσεις που διαθέτει η καταγγελλόμενη εταιρεία για εκπομπή του ραδιοφωνικού σήματός της στην περιοχή Λεμεσού και όπως αναφέρεται και η άρνησή υπηρεσιών εκ μέρους της καταγγελλόμενης σε ουσιώδη παροχή για υφιστάμενο ανταγωνιστή της. Ως εκ τούτου, διαφαίνεται από τα υποβληθέντα στοιχεία και ισχυρισμούς ότι η πιθανολογούμενη παράβαση την οποία καλείται να διερευνήσει η Επιτροπή αφορά τους όρους της χρήσης ή/και τη συνέχιση της πρόσβασης σε εγκαταστάσεις εκπομπής ραδιοφωνικού σήματος.

Επισημαίνεται ότι, η καταγγελλόμενη υπέβαλε ότι και άλλες εταιρείες διαθέτουν εγκαταστάσεις στην περιοχή της Φασούλας, όπως και στην περιοχή του Αρμενοχωρίου, ενώ ανέφερε ότι δεν

γνωρίζει κατά πόσο αυτές οι εταιρείες διαθέτουν τις εγκαταστάσεις τους σε άλλους ραδιοφωνικούς σταθμούς για εκπομπή του σήματός τους, σημειώνοντας παράλληλα ότι, όπως και η καταγγελλόμενη έτσι και οι άλλες εταιρείες έχουν την ευχέρεια να φιλοξενούν στις εγκαταστάσεις τους άλλους ραδιοφωνικούς σταθμούς. Επεσήμανε όμως ότι: «*οι εγκαταστάσεις εκπομπής των λοιπών ραδιοσταθμών μπορούν άνετα να υποκαταστήσουν τις εγκαταστάσεις εκπομπής των καταγγελλομένων, αφού έχουν όμοια αντικειμενικά χαρακτηριστικά και μπορούν να επιτελέσουν ακριβώς την ίδια λειτουργία, ήτοι την εκπομπή ραδιοφωνικού σήματος*».

Η καταγγέλλουσα εταιρεία δήλωσε ότι απευθύνθηκε σε άλλες εταιρείες που προσφέρουν τέτοιες υπηρεσίες σε ραδιοφωνικούς σταθμούς, αλλά καμία δεν απεδέχθη να της παρέχει εγκαταστάσεις, προβάλλοντας σχετικές δικαιολογίες.

Η καταγγελλόμενη επίσης αναφέρει ως υποκατάστατο και τη δυνατότητα της καταγγέλλουσας να ανεγείρει τις δικές της εγκαταστάσεις. Η Επιτροπή σημειώνει ότι, η ανέγερση ιδιόκτητων εγκαταστάσεων για εκπομπή στην περιοχή Λεμεσού, σύμφωνα με την καταγγελλόμενη και την καταγγέλλουσα εταιρεία, θα σήμαινε μεγάλη αρχική επένδυση σε ό,τι αφορά τη γη και τον εξοπλισμό που θα χρειαζόταν. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι, τα κοινά σημεία εκπομπής καθορίζονται στη βάση του Σχεδίου Ραδιοτηλεοπτικής Κάλυψης, από το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Περαιτέρω, η Επιτροπή σημειώνει ότι η καταγγέλλουσα εταιρεία δήλωσε ότι έχει προχωρήσει με αίτησή της στην αρμόδια Αρχή, ώστε να της δοθεί χώρος για να ανεγείρει το δικό της οικίσκο και να τοποθετήσει τα μηχανήματά της. Επίσης, αναφορικά με το κόστος ενός τέτοιου εγχειρήματος, ενώ αρχικά η καταγγέλλουσα εταιρεία αναφέρθηκε σε μεγάλο κόστος στη συνέχεια ανέφερε το ποσό των περίπου €4.000 για την όλη κατασκευή.

Περαιτέρω, αναφορικά με τη σχετική αγορά η καταγγέλλουσα αναφέρει ότι, αυτή αφορά μόνο τις εγκαταστάσεις της καταγγελλόμενης εταιρείας λόγω του ότι η άδεια που έχει εκδοθεί σε αυτήν από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου έχει εκδοθεί στη βάση του γεγονότος ότι εκπέμπει από τις εγκαταστάσεις της καταγγελλόμενης εταιρείας.

Επίσης, η καταγγελλόμενη εταιρεία αναφέρει ότι η σχετική αγορά περιλαμβάνει και εγκαταστάσεις άλλων εταιρειών στη Φασούλα και στο Αρμενοχώρι.

Στη βάση των πιο πάνω ισχυρισμών που καταγράφηκαν, η Επιτροπή σημειώνει ότι σύμφωνα με τη νομολογία, μια διευκόλυνση για να θεωρηθεί ως βασική θα πρέπει να είναι βασική για τον ανταγωνισμό και όχι για τον ίδιο τον ανταγωνιστή.<sup>4</sup>

Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής το «ΔΕΕ») και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχετική Ανακοίνωσή της απέδωσαν τον ορισμό της αρχής των βασικών

---

<sup>4</sup> Υπόθεση T-504/93, *Tiercé Ladbroke SA κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [1997] Συλλογή της Νομολογίας 1997 II-00923.

διευκολύνσεων αναφέροντας ότι πρόκειται για διευκόλυνση ή υποδομή που είναι απαραίτητη για την εξεύρεση των πελατών ή/και τη διευκόλυνση των ανταγωνιστών για να συνεχίσουν την επιχείρησή τους. Μια διευκόλυνση είναι βασική εάν η κατασκευή της ή η παραγωγή της ή η αναπαραγωγή/αντιγραφή της είναι αδύνατη ή εξαιρετικά δύσκολη λόγω φυσικών, γεωγραφικών, νομικών ή οικονομικών περιορισμών. Η άρνηση της πρόσβασης σε μια βασική διευκόλυνση μπορεί να θεωρηθεί κατάχρηση μιας δεσπόζουσας θέσης από την οντότητα που την ελέγχει και ιδιαίτερα όπου αποτρέπει τον ανταγωνισμό σε μια προηγούμενου σταδίου αγορά.<sup>5</sup>

Στη βάση των δεδομένων της υπό εξέταση καταγγελίας και των στοιχείων του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, η Επιτροπή καταλήγει ότι, η εν προκειμένω σχετική αγορά αφορά την παροχή εγκαταστάσεων για εκπομπή ραδιοσυχνοτήτων.

## **6.2 Σχετική γεωγραφική αγορά**

Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όσον αφορά τον προσδιορισμό της σχετικής αγοράς για σκοπούς του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού,

*«η γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές, διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά.»<sup>6</sup>*

Στην υπό εξέταση καταγγελία, η Επιτροπή, στη βάση των στοιχείων του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, σημειώνει ότι τόσο η καταγγέλλουσα όσο και η καταγγελλόμενη αποτελούν ανταγωνίστριες εταιρείες σε ό,τι αφορά την εκπομπή ραδιοφωνικού σήματος και λειτουργία ραδιοσταθμού στη Λεμεσό, ήτοι σε τοπικό επίπεδο.

Επιπρόσθετα, στη συγκεκριμένη περίπτωση, αναφορικά με την αγορά της παροχής εγκαταστάσεων για εκπομπή ραδιοσυχνοτήτων, οι εγκαταστάσεις, που παρέχονται για να εκπέμπουν οι ραδιοσταθμοί της Λεμεσού, βρίσκονται κυρίως στο Κοινό σημείο Εκπομπής, όπως καθορίστηκε από την ΑΡΚ και το αρμόδιο Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων, το οποίο είναι στην περιοχή της Φασούλας και στο Αρμενοχώρι.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι, στη βάση των ενώπιόν της στοιχείων διαφαίνεται να υπάρχει και η δυνατότητα οι εν λόγω εγκαταστάσεις ραδιοσταθμών να βρίσκονται εντός της πόλης της Λεμεσού,

---

<sup>5</sup> Ανακοίνωση για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού σε συμφωνίες πρόσβασης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, [1998] OJ C265/02, παρά. 68. Βλ. επίσης 89/205/ΕΟΚ: Απόφαση της Επιτροπής, *Magill TV Guide/ITP, BBC και RTE* (IV/31 851), [1988] *EE L 78/1989*. Υπόθεση C-7/97, *Oscar Bronner GmbH & Co. KG κατά Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag GmbH & Co. KG, Mediaprint Zeitungsvertriebsgesellschaft mbH & Co. KG και Mediaprint Anzeigengesellschaft mbH & Co. KG*. [1998] ECR I-07791. Απόφαση της Επιτροπής (94/119/ΕΚ), *Port of Rodby* Δανία [1993] OJ L55/52.

<sup>6</sup> *Supra* υποσ. 1, Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς.



αλλά σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΑΡΚ<sup>7</sup> και της ραδιοφωνικής κάλυψης, η ισχύς εξόδου για εκπομπές εντός πόλεως είναι 50W, ενώ οι πλείστοι ραδιοσταθμοί, αν όχι και όλοι, φαίνεται να διαθέτουν πομπούς με ισχύ εξόδου τουλάχιστον 1000W.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει, με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία ότι, η σχετική γεωγραφική αγορά στην παρούσα καταγγελία αφορά την παροχή εγκαταστάσεων για εκπομπή ραδιοσυχνοτήτων στο Κοινό Σημείο Εκπομπής στην περιοχή Φασούλας και Αρμενοχωριού, στη Λεμεσό.

### **6.3 Ρύθμιση και Μορφή (Δομή) της Σχετικής Αγοράς**

Όπως έχει προαναφερθεί, η ΑΡΚ χορηγεί τις άδειες ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικών σταθμών με βάση το Σχέδιο Ραδιοτηλεοπτικής Κάλυψης, το οποίο εκπονείται από το Διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (εφεξής το «THE») του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων<sup>8</sup> και το οποίο περιλαμβάνει όλα τα τεχνικά χαρακτηριστικά (συχνότητες, ισχύς εξόδου πομπών, τοποθεσίες σημείων εκπομπής, ύψος κεραιών, μέγιστη ακτινοβολούμενη ισχύς, τρόπο σύνδεσης κτλ), με βάση τα οποία ο αδειούχος πρέπει να εκπέμπει και τα οποία περιλαμβάνονται στους όρους της άδειάς του. Περαιτέρω, το άρθρο 15 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου του 1998 Ν.7(Ι)/98, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, αναφέρει:

*«15-(1) Η άδεια που χορηγείται από την Αρχή περιλαμβάνει τα σημεία εκπομπής όπως αυτά καθορίζονται από το Διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.*

*(2) Η άδεια που χορηγείται από την Αρχή περιλαμβάνει τον τρόπο και τη μέθοδο μεταφοράς των ραδιοτηλεοπτικών σημάτων από τους θαλάμους του αδειούχου ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού οργανισμού στα καθορισμένα σημεία εκπομπής, καθώς και την εκπομπή των σημάτων αυτών, όπως καθορίζονται από το Διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων σύμφωνα με τους περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμους του 2002 και 2003 όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Ο τρόπος και η μέθοδος μεταφοράς του σήματος μπορούν να παρέχονται και μέσω τρίτων προσώπων, συμπεριλαμβανομένων αδειούχων ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών οργανισμών, με βάση όρους που καθορίζει η Αρχή έπειτα από εισήγηση του Διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών*

---

<sup>7</sup> Βλ. σχετικά τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμους, Κανονισμοί δυνάμει του άρθρου 51, άρθρο 7 και τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2015, Αρ. 7 (Ι) του 1998 και το άρθρο 21:

*«21.—(1) Η άδεια που χορηγείται σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο μπορεί να χορηγηθεί υπό τους όρους και τους περιορισμούς οι οποίοι προβλέπονται στους δυνάμει αυτού εκδιδόμενους Κανονισμούς ή τους οποίους η Αρχή κρίνει σκόπιμο να επιβάλει, περιλαμβανομένων όρων ή περιορισμών ως προς τη θέση και τη φύση του τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού, τους σκοπούς, τη λειτουργία, τα προγράμματα, το προσωπικό, τα μηχανήματα που θα τοποθετηθούν ή θα χρησιμοποιηθούν και τον τόπο όπου εγκαθίστανται κεραίες και πομποί, ο οποίος θα καθορίζεται με γνώμονα την προστασία της υγείας του πολίτη και του περιβάλλοντος.»*

<sup>8</sup> Άρθρο 13 του Ν.7(Ι)/98.

και Έργων σύμφωνα με τους περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμους του 2002 και 2003, σύμφωνα με τους εκάστοτε ισχύοντες σχετικούς Κανονισμούς:

*Νοείται ότι η κατοχή άδειας ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού οργανισμού δεν απαλλάσσει τον αδειούχο από την υποχρέωση του να συμμορφώνεται πλήρως με τις διατάξεις τους περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμους του 2002 και 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.»*

Η APK χορηγεί άδειες ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικών σταθμών υπό όρους και αιρέσεις. Και οι τρεις πιο πάνω δραστηριότητες καλύπτονται από την εν λόγω άδεια. Κατόπιν χορήγησης της άδειας από την APK, ο αδειούχος για να θέσει σε λειτουργία τον ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό υποχρεούται να υποβάλει πιστοποιητικά καταλληλότητας που έχουν εκδοθεί από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες (σε σχέση με την αρτιότητα των κτιριακών και τεχνικών εγκαταστάσεων του σταθμού τόσο αναφορικά με τα στούντιό του όσο και τις εγκαταστάσεις του στα σημεία εκπομπής) και τα οποία απαιτούνται με βάση το άρθρο 21(4) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και τους Κανονισμούς 6(4) και 7(1)(γ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών. Δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο, το οποίο να ρυθμίζει την ανέγερση των εγκαταστάσεων των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, αλλά ούτε και αρμόδιο σώμα για την επίβλεψη των ανεγέρσεων. Κάθε αδειούχος σταθμός έχει την υποχρέωση να εγκαταστήσει τους πομπούς και τις κεραίες του στις τοποθεσίες τις οποίες ορίζει ρητά η άδειά του. Οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο σταθμός για την εξασφάλιση χώρου και των αναγκαίων αδειών (π.χ. πολεοδομική/ οικοδομική, Τμήμα Δασών κλπ.) εμπίπτουν ολότελα στη δική του ευθύνη.

Σύμφωνα με το Έγγραφο του ΕΡΗΕΤ, αρ. ΑΑ18/ΕΚ/2006 ημερομηνίας 8/9/2006,<sup>9</sup> τα κοινά σημεία εκπομπής καθορίζονται με βάση το Σχέδιο Ραδιοτηλεοπτικής Κάλυψης, το οποίο εκπονείται από το αρμόδιο ΤΗΕ και με βάση το οποίο η APK χορηγεί άδειες. Υπήρξαν περιπτώσεις στις οποίες η APK επέβαλε συνεγκατάσταση και συνεργασία των σταθμών ως όρο άδειας<sup>10</sup> για την ανέγερση των εγκαταστάσεων σε κοινό σημείο εκπομπής και υπήρξαν περιπτώσεις στις οποίες οι ίδιοι οι σταθμοί προέβησαν σε εθελούσια σύμπραξη ανέγερσης εγκαταστάσεων σε κοινό σημείο εκπομπής. Στην περίπτωση στην οποία ένας σταθμός δεν μπορεί να βρει χώρο στα κοινά σημεία εκπομπής, δεν υπάρχει πλαίσιο το οποίο να ρυθμίζει το εν λόγω ζήτημα και η APK δεν δύναται να επιβάλει συνεγκατάσταση σε εγκαταστάσεις άλλου σταθμού.

Ο τεχνικός έλεγχος, ο οποίος αφορά στις μετρήσεις ισχύος του σήματος, καθώς επίσης και στις μετρήσεις πεδίου του σήματος των διάφορων ραδιοτηλεοπτικών σταθμών διεξάγεται από το

---

<sup>9</sup> Έγγραφο κοινοποίησης αναφορικά με τον ορισμό σχετικής αγοράς, την ανάλυση για την ύπαρξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και τον καθορισμό οργανισμού με σημαντική ισχύ στην αγορά, και το σχέδιο ρυθμιστικών μέτρων αναφορικά με την αγορά για υπηρεσίες μετάδοσης ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και δίκτυα διανομής ραδιοτηλεοπτικού περιεχομένου σε τελικούς χρηστές, σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ.

<sup>10</sup> Βλ. σχετικά *supra* υποσ. 7, άρθρο 21(1).

τεχνικό κλιμάκιο του THE. Σε περίπτωση παρεμβολών στο σήμα αδειούχων ραδιοηλεκτρονικών σταθμών, η APK (α) ενημερώνει το εν λόγω Τμήμα για διεξαγωγή μετρήσεων για την «επαλήθευση» των παρεμβολών και (β) σε δεύτερο στάδιο, εάν και εφόσον οι παρεμβολές δημιουργούνται από άλλο αδειούχο σταθμό, τότε η APK προχωρά σε υπόθεση εναντίον του σταθμού. Σε περίπτωση που οι παρεμβολές στο σήμα αδειούχων ραδιοηλεκτρονικών σταθμών δημιουργούνται από άλλους σταθμούς στα κατεχόμενα ή που εδρεύουν σε γειτονικές χώρες τότε η APK απλά ενημερώνει το THE για την ύπαρξη τέτοιου προβλήματος και στην περίπτωση που το πρόβλημα δεν μπορεί να επιλυθεί, τότε το THE προχωρεί με την εξεύρεση άλλης διαθέσιμης «καθαρής» συχνότητας, εάν αυτό είναι εφικτό, την οποία η APK δύναται να διαθέσει σε σταθμό μετά την τροποποίηση του Σχεδίου Ραδιοηλεκτρονικής Κάλυψης βάσει του αρ. 13 του Ν.7(Ι)/98. Στην περίπτωση παρεμβολών από άλλες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες στο σήμα αδειούχων ραδιοηλεκτρονικών σταθμών και πάλι η APK ενημερώνει το THE για την ύπαρξη τέτοιου προβλήματος, το οποίο διερευνά και εξετάζει κατ' αποκλειστικότητα το υπό αναφορά Τμήμα.

Με βάση τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000), ο κάθε αδειούχος σταθμός έχει την ευθύνη να εγκαταστήσει το δικό του δίκτυο εκπομπής<sup>11</sup>. Στην περίπτωση που κάποιος σταθμός θέλει να συνεγκαταστήσει τους πομπούς του στον πύργο κάποιου άλλου αδειούχου σταθμού, δύναται να το κάνει αυτό και προβαίνει σε ιδιωτική συμφωνία με τον άλλο σταθμό. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι οποιοσδήποτε χρεώσεις αποτελούν αντικείμενο ιδιωτικής συμφωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων σταθμών και η APK δεν έχει αρμοδιότητα ούτε να τις ρυθμίζει ούτε να τις ελέγχει.<sup>12</sup>

Ο ΕΡΗΕΤ, στις 10/7/2013 εξέδωσε το Διάταγμα περί παροχής συνεγκατάστασης και από κοινού χρήσης διευκολύνσεων. Στο Διάταγμα αυτό προβλέπεται πέραν των άλλων, η υποχρέωση των υπόχρεων οργανισμών<sup>13</sup> να διαπραγματεύονται συμφωνίες για συνεγκατάσταση. Στις 7/11/2014, ο ΕΡΗΕΤ εξέδωσε το περί τροποποίησης του Διατάγματος περί παροχής συνεγκατάστασης και από κοινού χρήσης διευκολύνσεων Διάταγμα του 2014 (ΚΔΠ 494/2014) με το οποίο τροποποιούσε το Διάταγμα (ΚΔΠ 247/2013) και ειδικότερα το Παράρτημα ΙΙ, που αφορά τη μέθοδο υπολογισμού του κόστους, των δαπανών και των τελών για συνεγκατάσταση κεραιών. Πριν το εν λόγω Διάταγμα, τα τέλη, στις συμφωνίες μεταξύ δικαιούχων και υπόχρεων συνεγκατάστασης, ήταν αντικείμενο εμπορικής συμφωνίας.

Σχετικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση, ο ΕΡΗΕΤ δήλωσε ότι η καταγγελία της εταιρείας Melody υπεβλήθη στην Επιτροπή στις 24/10/2014, χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε εκδοθεί το διάταγμα ΚΔΠ 494/2014, που αφορά τη μέθοδο υπολογισμού του κόστους, και εφόσον, το Διάταγμα δεν έχει

---

<sup>11</sup> Καν.11-14 και Καν.17-20 APK, περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 2000.

<sup>12</sup> Βλ. σχετικά *supra* υποσ. 9.

<sup>13</sup> «Υπόχρεος Οργανισμός» σημαίνει Οργανισμό που έχει δεόντως αδειοδοτηθεί σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο Νόμο ή έχει το δικαίωμα να παρέχει δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών δια οποιουδήποτε Νόμου της Κυπριακής Δημοκρατίας και με βάση τα άρθρα 55 και 62 του Νόμου 112(1) του 2004 έχει υποχρέωση να παρέχει υπηρεσίες συνεγκατάστασης και από κοινού χρήσης διευκολύνσεων. (ΚΔΠ 247/2013)

αναδρομική ισχύ και ούτε είχε εγερθεί οποιοδήποτε παράπονο ή αίτημα ενώπιον του Επιτρόπου κατά τη συγκεκριμένη περίοδο που προηγήθηκε, ο ΕΡΗΕΤ δεν έχει αρμοδιότητα να επιλύσει τη διαφορά βάσει του τρόπου υπολογισμού που προβλέπεται στο Διάταγμα.

Σύμφωνα με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 11/11/2005, ορίζεται για τους τοπικούς σταθμούς στην Λεμεσό ως κοινό σημείο εκπομπής για ραδιοφωνικές εκπομπές, περιοχή στη Φασούλα, ως παρουσιάζεται παρακάτω στον πίνακα:

Επαρχία	Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμμόχωστος (Ελεύθερες Περιοχές)
Σημείο Εκπομπής	Ολυμπιακό Σκοπευτήριο	Φασούλα	Καλό Χωριό Λάρνακας	Τσαδά	Φανός
Γεωγραφ. Συντ/μένες	33E2110/ 35N0515	33E00/ 34N46	33E31/ 34N58	32E27/ 34N52	34E01/ 35N00
Υψόμετρο	280m	582m	300m	610m	174m
Ισχύς Εξόδου	1kW	1kW	1kW	1kW	200W
Κέρδος Κεραίας	7-9 dB	7-9 dB	7-9 dB	7-9 dB	7-9 dB
Πόλωση	Κάθετη	Κάθετη	Κάθετη	Κάθετη	Κάθετη
Ύψος Κεραίας	100m	30m	30m	30m	30m
Κατεύθυνση	Διάγραμμα 1	Διάγραμμα 4	Διάγραμμα 6	Διάγραμμα 3	Διάγραμμα 7
Τρόπος Σύνδεσης	Ραδιοζεύξη / Καλωδιακή	Ραδιοζεύξη / Καλωδιακή	Ραδιοζεύξη / Καλωδιακή	Ραδιοζεύξη / Καλωδιακή	Ραδιοζεύξη / Καλωδιακή

Σύμφωνα με δημοσίευση στη Επίσημη Εφημερίδα ημερομηνίας 30/3/2012 ορίζεται επιπρόσθετο κοινό σημείο εκπομπής για ραδιοφωνικές εκπομπές στη ζώνη συχνοτήτων VHF (87.5-108 MHz) με διαμόρφωση κατά συχνότητα (FM), περιοχή στο Αρμενοχώρι ως παρουσιάζεται παρακάτω στον πίνακα:

Σημείο Εκπομπής	Αρμενοχώρι
Γεωγραφικές Συντεταγμένες	33° 7' 10" E 34° 43' 30" N
Υψόμετρο	227 m
Ισχύς Εξόδου	1 kW
Γεωγραφική Κάλυψη	Πόλη και επαρχία Λεμεσού

Με βάση στοιχεία από την καταγγελλόμενη εταιρεία, στο κοινό σημείο εκπομπής της Φασούλας πέραν της καταγγελλόμενης έχουν ανεγείρει δικές τους εγκαταστάσεις εκπομπής και διαθέτουν

όλες τις αναγκαίες υποδομές και πληρούν όλες τις προϋποθέσεις που επιβάλλει η νομοθεσία για την εκπομπή ραδιοφωνικού σήματος, οι εξής άλλοι **επτά (7) σταθμοί**:

- Antenna Fm
- Radio Lemosos (Choice FM)
- LTV (μεταβιβάστηκε στην Cablenet)
- Ράδιο Capital
- Απόστολος Ανδρέας (Ραδιοφωνικός σταθμός Μητρόπολης Λεμεσού)
- CYTA
- Simona Sound and Vision Ltd (Music Radio 99/MYRADIOART)

Στο κοινό σημείο εκπομπής στο Αρμενοχώρι υπάρχουν εγκαταστάσεις απ' όπου εκπέμπει το Ράδιο Πρώτο και το ΡΙΚ (και πιθανόν και ο Super FM με συνεγκατάσταση).

Όσον αφορά τη συνεγκατάσταση σταθμών στις εγκαταστάσεις που διαθέτει προς χρήση η καταγγελλόμενη εταιρεία Δίαυλος, έχουν δηλωθεί **δώδεκα (12)** εταιρείες/ραδιοφωνικοί σταθμοί, συμπεριλαμβανομένης και της ίδιας (Κανάλι 6) και της καταγγέλλουσας εταιρείας Melody, που δραστηριοποιούνται από τις εν λόγω εγκαταστάσεις της. Σημειώνεται ότι ο ραδιοσταθμός Russian Wave δηλώθηκε από την καταγγέλλουσα εταιρεία ότι πρόσφατα απεχώρησε από τις εγκαταστάσεις της Δίαυλος με σκοπό τη δημιουργία δικών της.

Επίσης, έχει αναφερθεί από την Δίαυλος ότι ο τοπικός σταθμός {...} έχει συμφωνήσει και φιλοξενείται από την {...} στις εγκαταστάσεις της.

## **7. ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ**

### **7.1 Έννομο συμφέρον**

Βάσει του άρθρου 35(1) και (2) του Νόμου, δικαίωμα καταγγελίας πιθανών παραβάσεων του Νόμου, έχει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έχει έννομο προς τούτο συμφέρον. Η Επιτροπή, ως το αρμόδιο διοικητικό όργανο, οφείλει να διαπιστώσει κατά πόσο η εταιρεία Melody έχει έννομο συμφέρον να προβεί στην πιο πάνω καταγγελία, ήτοι κατά πόσο υπέστη ή κατά πόσο υπάρχει σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος να υποστεί αισθητή οικονομική βλάβη ή να τεθεί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό, ως άμεσο αποτέλεσμα της παράβασης.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, στη βάση των στοιχείων του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, διαφαίνεται ότι η καταγγέλλουσα εταιρεία έχει έννομο συμφέρον προς υποβολή της καταγγελίας, καθότι τυχόν τερματισμός της συνεργασίας ή/και η επιβολή όρων πέραν των απολύτως αναγκαίων έχει ως αποτέλεσμα την άμεση επέμβαση και παρεμπόδιση άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας για την οποία έχει λάβει σχετική άδεια από την ΑΡΚ και την οποία ασκεί εδώ και δώδεκα χρόνια, αφού έχει συμβληθεί με την καταγγελλόμενη. Ως εκ τούτου, η καταγγέλλουσα είχε έννομο συμφέρον να προβεί στην υπό εξέταση καταγγελία.

## **7.2 «Επιχείρηση»**

Το άρθρο 2 του Νόμου ορίζει ως «επιχείρηση» κάθε φορέα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής του.

Σύμφωνα και με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής το «ΔΕΕ»), η έννοια επιχείρηση, στο πλαίσιο του ανταγωνισμού συμπεριλαμβάνει «κάθε οντότητα που ασκεί οικονομικής ή εμπορικής φύσεως δραστηριότητες», ανεξάρτητα από τη νομική της υπόσταση και τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτείται.<sup>14</sup> Επιπλέον, το ΔΕΕ έχει αποφανθεί ότι ο όρος «οικονομικής φύσεως δραστηριότητα», εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε δραστηριότητα που έχει σχέση με την προσφορά αγαθών και/ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένη αγορά, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που την διέπει και τον τρόπο της χρηματοδότησής της και η οικονομική δραστηριότητα συνίσταται σε κάθε δραστηριότητα προσφοράς αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά.<sup>15</sup>

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, η εταιρεία Δίαυλος είναι ιδιοκτήτρια εταιρεία του ραδιοφωνικού σταθμού με το όνομα ΚΑΝΑΛΙ 6 και δραστηριοποιείται στη λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού και στην παροχή σε τρίτους ραδιοσταθμούς άδειας για χρήση των εγκαταστάσεών της στη Φασούλα έναντι οικονομικού ανταλλάγματος.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή καταλήγει ότι, η εταιρεία Δίαυλος χαρακτηρίζεται ως επιχείρηση, αφού εκτελεί οικονομικής φύσεως δραστηριότητα δεδομένου ότι, η παροχή των εγκαταστάσεων για εκπομπή ραδιοσυχνοτήτων στο Κοινό Σημείο Εκπομπής στην περιοχή Φασούλας και Αρμενοχωρίου, στη Λεμεσό συνιστά εμπορικής φύσεως δραστηριότητα.

## **7.3 Επηρεασμός του εμπορίου μεταξύ των κρατών-μελών**

Σύμφωνα με το Άρθρο 3 παρ.1 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1/2003 του Συμβουλίου<sup>16</sup> «οσάκις οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών ή τα εθνικά δικαστήρια εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία ανταγωνισμού σε συμφωνίες, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων ή εναρμονισμένες πρακτικές κατά την έννοια του άρθρου 81(1) της Συνθήκης, οι οποίες είναι πιθανόν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών κατά την έννοια της διάταξης αυτής, εφαρμόζουν επίσης το άρθρο 81 της Συνθήκης στις εν λόγω συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές. Όταν οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών ή τα εθνικά δικαστήρια εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία ανταγωνισμού σε τυχόν καταχρηστική πρακτική που απαγορεύεται από το άρθρο 82 της συνθήκης εφαρμόζουν επίσης το άρθρο 82».

---

<sup>14</sup> Υπόθεση C-41/90, *Hofner & Elser v. Macrotron*, [1991] ECR I-1979; Υπόθεση 170/83, *Hydrotherm v. Compact*, [1984] ECR 2999.

<sup>15</sup> *Ibid.*

<sup>16</sup> Βλ. σχετ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1/2003 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης, Επίσημη Εφημερίδα L 001 της 4.1.2003.

Συνεπώς, το άρθρο 3(1) του Κανονισμού 1/2003 υποχρεώνει τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού και τα εθνικά δικαστήρια των κρατών μελών, να εφαρμόζουν και τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ όταν εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού σε συμφωνίες ή/και καταχρηστικές πρακτικές που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.<sup>17</sup>

Το κριτήριο του επηρεασμού του διακοινοτικού εμπορίου προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής του προαναφερόμενου άρθρου 3 του Κανονισμού 1/2003 και είναι αυτόνομο κριτήριο της κοινοτικής νομοθεσίας, το οποίο εκτιμάται *ad hoc* και οριοθετεί το πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού.

Το κριτήριο αυτό πληρούται όταν οι υπό εξέταση κάθε φορά συμφωνίες και πρακτικές δύνανται να έχουν ένα ελάχιστο επίπεδο διασυνωριακών επιπτώσεων στο εσωτερικό της Ένωσης.<sup>18</sup>

Σύμφωνα και με τη σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,<sup>19</sup> η έννοια του εμπορίου καλύπτει όλες τις διασυνωριακές οικονομικές δραστηριότητες.

Κατά πάγια νομολογία για να μπορεί μια πρακτική να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, πρέπει, βάσει ενός συνόλου νομικών και πραγματικών στοιχείων, να μπορεί να πιθανολογηθεί επαρκώς ότι μπορεί να ασκήσει άμεση ή έμμεση, πραγματική ή δυνητική επίδραση στα εμπορικά ρεύματα μεταξύ των κρατών μελών, τούτο δε κατά τρόπο που να προκαλείται φόβος ότι θα μπορούσε να εμποδίσει την πραγματοποίηση ενιαίας αγοράς μεταξύ κρατών μελών.<sup>20</sup> Δεν απαιτείται να αποδειχθεί ότι η κάθε φορά εξεταζόμενη πρακτική είχε όντως το αποτέλεσμα αυτό.<sup>21</sup> Επίσης είναι αδιάφορο αν η πρακτική μιας συγκεκριμένης επιχείρησης επηρεάζει αυτοτελώς εξεταζόμενη το διακοινοτικό εμπόριο.<sup>22</sup>

Η έννοια της επίδρασης στα εμπορικά ρεύματα δεν προϋποθέτει μόνο τον περιορισμό ή τη μείωση του εμπορίου αλλά οποιαδήποτε διαφοροποίηση των εμπορικών ρευμάτων, αρκεί αυτή να είναι αισθητή.<sup>23</sup>

Κατά συνέπεια και στην περίπτωση συμφωνιών ή πρακτικών που καλύπτουν το έδαφος ενός μόνο κράτους μέλους θεμελιώνεται επίδραση στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών αρκεί να υπάρχει δυνατότητα αισθητής μεταβολής των εμπορικών ρευμάτων μεταξύ αυτών.

Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,<sup>24</sup> οι περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές που καλύπτουν ολόκληρο το έδαφος ενός των κρατών μελών, ζωτικό

---

<sup>17</sup> Βλ. σχετικά την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής —Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ C 101, 27/04/2004, σελ. 81, παρ. 8 επ..

<sup>18</sup> *Ibid*, παρ. 12-13.

<sup>19</sup> *Ibid*.

<sup>20</sup> Βλ. Συνεκδικασθείσες υποθέσεις 209 έως 215 και 218/78, *Heintz van Landewyck SARL και λοιποί κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [1980], Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1980 σελίδα 03125, σκέψη 170, Υπόθεση C-219/95 P, *Ferriere Nord SpA κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [1997] Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1997 σελίδα I-04411, σκέψη 20.

<sup>21</sup> Βλ. *supra* υποσ. 17, παρ. 16.

<sup>22</sup> *Ibid*, παρ. 15.

<sup>23</sup> *Ibid*, παρ. 34 και 77.

δηλαδή τμήμα της κοινής αγοράς, έχουν εξ ορισμού ως αποτέλεσμα την παρακώλυση της οικονομικής αλληλοδιεισδύσεως που επιδιώκεται με τη Συνθήκη.

Η φύση των προϊόντων που καλύπτονται από τις συμφωνίες ή πρακτικές παρέχει μία ένδειξη για το εάν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών δύναται να επηρεαστεί. Όταν η ίδια η φύση των προϊόντων διευκολύνει τις διασυνοριακές συναλλαγές ή τα καθιστά ιδιαίτερα σημαντικά για επιχειρήσεις που επιθυμούν να εγκατασταθούν ή να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους σε άλλα κράτη μέλη, το εφαρμοστέο του ενωσιακού δικαίου προσδιορίζεται ευκολότερα απ' ό,τι σε περιπτώσεις στις οποίες η ζήτηση για προϊόντα προμηθευτών από άλλα κράτη μέλη είναι, λόγω της φύσης τους, πιο περιορισμένη ή στις οποίες τα προϊόντα παρουσιάζουν μικρότερο ενδιαφέρον από την άποψη της διασυνοριακής εγκατάστασης ή της επέκτασης της οικονομικής δραστηριότητας που δραστηριοποιείται μέσω παρόμοιας εγκατάστασης.<sup>25</sup>

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας εταιρείας για τις καταχρηστικές πρακτικές της καταγγελλόμενης εταιρείας, οι οποίες εμπίπτουν κάτω από το πρίσμα του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή, καταρχάς σημειώνει ότι η εκ μέρους της καταγγέλλουσας αναφορά στο εν λόγω άρθρο δεν συνοδεύεται από οποιοσδήποτε τοποθετήσεις ή/και στοιχεία που να στοιχειοθετούν την εφαρμογή αυτού και πιο κάτω παρατίθενται αποσπάσματα από την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα οποία καθοδηγούν ως προς την ύπαρξη ή μη οποιουδήποτε επηρεασμού του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε.:

### **«3.2.5. Καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης που καλύπτουν ένα μόνο Κράτος μέλος**

*93. Όταν μια επιχείρηση κατέχει δεσπόζουσα θέση που καλύπτει το σύνολο κράτους μέλους και η συμπεριφορά της έχει ως αποτέλεσμα τον καταχρηστικό αποκλεισμό ανταγωνιστών από την αγορά, το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών δύναται κανονικά να επηρεαστεί. Η καταχρηστική αυτή συμπεριφορά δυσχεραίνει γενικά την είσοδο ανταγωνιστών από άλλα κράτη μέλη στην αγορά και συνεπώς μπορεί να επηρεάσει τα εμπορικά ρεύματα (71). Στην υπόθεση Michelin (72), για παράδειγμα, το Δικαστήριο έκρινε ότι το σύστημα εκπτώσεων σε πιστούς πελάτες απέκλειε τους ανταγωνιστές από άλλα κράτη μέλη και συνεπώς επηρέαζε το εμπόριο κατά την έννοια του άρθρου 82. Στην υπόθεση Rennet (73), το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι η κατάχρηση που συνίσταται στη επιβολή στους πελάτες υποχρέωσης αποκλειστικής αγοράς απέκλειε τα προϊόντα από άλλα κράτη μέλη.*

---

<sup>24</sup> Βλ. Υπόθεση 8/72, *Vereeniging van Cementhandelaren κατά Επιτροπής*, [1972] Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1972 σελίδα 00977, σκέψη 29. Υπόθεση 126/80, *Maria Salonia κατά Giorgio Poidomani και Franca Giglio, χήρας Baglieri*, [1981] Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1981 σελίδα 015631981. Υπόθεση 42/84, [1985] *Remia BV και λοιποί κατά Επιτροπής*, Συλλ. Νομ. 1985, σελ. 2545, σκέψη 22. Υπόθεση C-35/96, *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, [1998] Συλλ. Νομ. 1998, σελ. I-3851, σκέψη 48. Υπόθεση C-309/99, *J. C. J. Wouters, J. W. Savelbergh, Price Waterhouse Belastingadviseurs BV κατά Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten*, [2002] *Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 109 της 04/05/2002 σ. 0004.*

<sup>25</sup> Βλ. *supra* υποσ. 17, παρά. 30.



94. Εάν καταχρηστικός αποκλεισμός από την αγορά επηρεάζει τη διάρθρωση του ανταγωνισμού στο εσωτερικό κράτους μέλους, για παράδειγμα με τον παραγκωνισμό ή την απειλή παραγκωνισμού ενός ανταγωνιστή, δύναται επίσης να επηρεάσει και το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Εάν η επιχείρηση που απειλείται με παραγκωνισμό δραστηριοποιείται σε ένα μόνο κράτος μέλος, η κατάχρηση δεν επηρεάζει κανονικά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Ωστόσο, το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών μπορεί να επηρεαστεί εάν η απειλούμενη επιχείρηση πραγματοποιεί εξαγωγές σε ή εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη (74) και ασκεί ταυτόχρονα δραστηριότητες σε άλλα κράτη μέλη (75). Επηρεασμός του εμπορίου μπορεί να προκύψει και από τον αποτρεπτικό αντίκτυπο που έχει η κατάχρηση στους άλλους ανταγωνιστές. Εάν η δεσπόμενη επιχείρηση αποκτήσει, μετά από επανειλημμένες ενέργειές της, τη φήμη ότι υιοθετεί συμπεριφορές αποκλεισμού των επιχειρήσεων που επιχειρούν να την ανταγωνιστούν άμεσα, είναι πιθανό ότι οι ανταγωνιστές από άλλα κράτη μέλη θα είναι λιγότερο επιθετικοί, γεγονός που θα μπορούσε να επηρεάσει το διασυνοριακό εμπόριο ακόμα και εάν το θύμα της συμπεριφοράς αυτής δεν είναι επιχείρηση από άλλο κράτος μέλος. [...]

96. Όταν μια επιχείρηση κατέχει δεσπόμενη θέση που καλύπτει το σύνολο κράτους μέλους, είναι καταρχήν αδιάφορο εάν η κατάχρηση που διαπράττει η δεσπόμενη επιχείρηση επηρεάζει τμήμα μόνο του εδάφους του κράτους μέλους ή ορισμένους μόνο αγοραστές στο έδαφός του. Μια δεσπόμενη επιχείρηση μπορεί να εμποδίσει το εμπόριο με ουσιαστικό τρόπο εάν υιοθετεί καταχρηστική συμπεριφορά σε τομείς ή έναντι πελατών που ενδέχεται να αποτελέσουν στόχο ανταγωνιστών από άλλα κράτη μέλη.» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Ως εκ των ως άνω, η Επιτροπή βασιζόμενη κυρίως στο σκεπτικό της πιο πάνω Ανακοίνωσης, την οποία επιβεβαιώνει και το γεγονός ότι η σχετική γεωγραφική αγορά στην παρούσα καταγγελία αφορά την τοπική αγορά της Λεμεσού και μόνο, ομόφωνα καταλήγει ότι δεν δύναται στην προκειμένη καταγγελία να τεθεί οποιοδήποτε θέμα επηρεασμού του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών και της συνεπακόλουθης εφαρμογής παράλληλα με το εθνικό δίκαιο του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ.

## **7.4 Παραβάσεις του Νόμου**

### **7.4.1 Άρθρο 6(1) του Νόμου**

Υπό το πρίσμα των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας εταιρείας, η Επιτροπή επικέντρωσε την προσοχή της στις πρόνοιες του άρθρου 6(1) του Νόμου, το οποίο καθορίζει τα κάτωθι:

6.-(1) Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόμενης θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόμενη θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα -

(α) τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη

θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής

(β) τον περιορισμό της παραγωγής ή της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης, προς ζημιά των καταναλωτών

(γ) την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση

(δ) την εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή εκ μέρους των αντισυμβαλλόμενων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, εκ της φύσεώς τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.

#### **7.4.1.1 Δεσπόζουσα θέση**

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίδεται στο άρθρο 2 του Νόμου, ο οποίος πηγάζει από την Ενωσιακή νομολογία, δεσπόζουσα θέση «περιλαμβάνει τη θέση οικονομικής δύναμης που απολαμβάνει η επιχείρηση, που την καθιστά ικανή να παρακωλύει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και της επιτρέπει να ενεργεί σε αισθητό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές και τους πελάτες της και σε τελική ανάλυση ανεξάρτητα από τους καταναλωτές». <sup>26</sup>

Βασικό στοιχείο της έννοιας της δεσπόζουσας θέσης είναι η ύπαρξη οικονομικής ισχύος, η οποία παρέχει στη δεσπόζουσα επιχείρηση ευχέρεια ανεξάρτητης συμπεριφοράς, την αποδεδειγμένη δηλαδή από τους περιορισμούς που υπάρχουν σε μια ανταγωνιστική αγορά.

Εξετάζοντας το θέμα από τη σκοπιά του άρθρου 6(1), θα πρέπει να διευκρινισθεί σε πρώτο στάδιο κατά πόσο η καταγγελλόμενη εταιρεία Δίαυλος κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά της παροχής εγκαταστάσεων για εκπομπή ραδιοσυχνοτήτων στο Κοινό Σημείο Εκπομπής στην περιοχή Φασούλας και Αρμενοχωρίου, στη Λεμεσό, ως έχει ορισθεί ανωτέρω, ώστε να προχωρήσει η Επιτροπή στη στοιχειοθέτηση ή όχι της ύπαρξης οποιασδήποτε κατάχρησης από μέρους της.

Σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΕ, πολύ υψηλά μερίδια αγοράς, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων, είναι αρκετά για την απόδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης. Μία επιχείρηση που διαθέτει πολύ υψηλό μερίδιο αγοράς για αρκετό χρονικό διάστημα βρίσκεται, λόγω του μεριδίου αυτού, σε κατάσταση ισχύος που την καθιστά υποχρεωτικό συνέταιρο και της εξασφαλίζει την ελευθερία συμπεριφοράς (freedom of action) έναντι των ανταγωνιστών που χαρακτηρίζει την επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση.<sup>27</sup> Αντίθετα, όταν επιχείρηση δεν κατέχει μονοπωλιακή θέση στην αγορά, αλλά κατέχει ένα ποσοστό της τάξεως του 40-50% (μερίδιο αγοράς), θεωρείται ότι αποτελεί μία αξιόπιστη αλλά όχι επαρκή ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης και, επομένως, απαιτείται να

<sup>26</sup> *Supra* υποσ. 2, Υπόθεση C-322/81.

<sup>27</sup> Υπόθεση 85/76, *Hoffmann- La Roche & Co. AG v. Commission*, [1979] ECR 461.

ληφθούν υπόψη και άλλοι παράγοντες, προκειμένου να θεμελιωθεί η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης.<sup>28</sup>

Το υψηλό μερίδιο αγοράς που μπορεί να κατέχει μια επιχείρηση στην αγορά θα μπορούσε πολύ γρήγορα να εξανεμιστεί, αν η αγορά είναι ανοιχτή και δεν υπάρχουν εμπόδια για την είσοδο άλλων ανταγωνιστών. Πρέπει, κατά συνέπεια, για να διαπιστωθεί η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης στην υπό εξέταση υπόθεση να ληφθεί υπόψη ο δυνητικός ανταγωνισμός και να εξετασθούν πιθανά εμπόδια και περιορισμοί εισόδου νέων ανταγωνιστών στην αγορά, η ύπαρξη των οποίων απαγορεύει την αναδιάρθρωση και ανακατανομή της αγοράς σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Επίσης, στην περίπτωση, που η υπόλοιπη αγορά είναι κατακερματισμένη σε πληθώρα ανταγωνιστών, τότε, ακόμα και με σχετικά μικρό ποσοστό αγοράς, μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί ως δεσπόζουσα, αφού κανένας εκ των ανταγωνιστών δεν κατέχει μερίδιο αγοράς αρκετό, ώστε να συνιστά απειλή για τη δεσπόζουσα επιχείρηση.<sup>29</sup> Στην υπόθεση *United Brands*, θεωρήθηκε ότι η επιχείρηση *United Brands* που διέθετε ποσοστό 45% κατείχε δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά, διότι, μεταξύ άλλων, είχε σχεδόν διπλάσιο ποσοστό από τον πλησιέστερο ανταγωνιστή της. Επίσης, στην υπόθεση *Michelin*<sup>30</sup> θεωρήθηκε ότι το ποσοστό 57-65%, που κατείχε η εταιρεία *Michelin* στη σχετική αγορά ήταν αρκετό για τη θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης, μεταξύ άλλων, διότι οι ανταγωνιστές διέθεταν καθένας ποσοστά 4-8% της σχετικής αγοράς.

Στις περιπτώσεις όπου το μερίδιο αγοράς είναι μικρότερο του 50%, είναι πιθανό να διαπιστωθεί η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης μιας επιχείρησης, λαμβάνοντας υπόψη τη διάρθρωση της αγοράς και τα μερίδια των επιχειρήσεων/ανταγωνιστών. Όταν υπάρχουν πολλές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένη αγορά που είναι κατακερματισμένη σε πληθώρα ανταγωνιστών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι ακόμα και ένα μερίδιο αγοράς της τάξεως του 20-40%, μπορεί να συνιστά δεσπόζουσα θέση.<sup>31</sup> Όταν όμως το μερίδιο αγοράς είναι κάτω του 50% από μόνο του, αυτό δεν τεκμηριώνει την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης.

Σημειώνεται ότι παρά το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΔΕΕ αφήνουν το ενδεχόμενο μια επιχείρηση να κατέχει δεσπόζουσα θέση σε μία αγορά με μερίδιο πολύ μικρότερο του 50%,<sup>32</sup> εντούτοις το μικρότερο μερίδιο αγοράς που κατείχε μια επιχείρηση, την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση για σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 102 (αντίστοιχο του άρθρου 6(1) του Νόμου), ήταν 39.7%.<sup>33</sup>

---

<sup>28</sup> Υπόθεση 62/86, *Akzo Chemie κατά Επιτροπής*, [1991] Συλλογή της Νομολογίας 1991 I-03359, παρά.60-61.

<sup>29</sup> Υπόθεση 27/76 *United Brands Company and United Brands Continental BV v Commission* [1978] ECR 207, σκ.111.

<sup>30</sup> *Supra* υποσ. 2, C-322/81, παρ.52, 59. Ομοίως και σε T-219/99, *British Airways κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, παρ.210-211, όπου σταθερά μερίδια αγοράς μεταξύ 40-45% της εταιρείας *British Airways* θεωρήθηκε ότι αποτελούσε άκρως σημαντική ένδειξη για τη θεμελίωση της δεσπόζουσας θέσης.

<sup>31</sup> 10<sup>η</sup> Ετήσια Έκθεση της Επιτροπής για τον Ανταγωνισμό.

<sup>32</sup> Υπόθεση C-250/92, *Gottrup Klim v. KLG* [1994], ECR I-5641, [1996] 4 CMLR 191.

<sup>33</sup> Υπόθεση T-219/99, *British Airways v. Commission* [2003], ECR II-5917, [2004] 4 CMLR 1008.

Η Επιτροπή, προτού προχωρήσει με τη στοιχειοθέτηση ή όχι δεσπόζουσας θέσης από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας στη σχετική αγορά, παράλληλα εξετάζει τον ισχυρισμό της καταγγέλλουσας εταιρείας ότι οι εγκαταστάσεις/υποδομή, που χρησιμοποιεί και παράλληλα διαθέτει η καταγγελλόμενη εταιρεία προς τρίτες επιχειρήσεις στη Φασούλα για την εκπομπή ραδιοσυχνοτήτων, αποτελούν ουσιώδη παροχή ή/και παροχή βασικών υποδομών, δηλαδή βασική διευκόλυνση, στην οποία τίθενται αδικαιολόγητοι και/ή δυσανάλογοι όροι και προϋποθέσεις για τη συνέχιση παροχής αυτής προς την καταγγέλλουσα.

#### **(α) Βασικές διευκολύνσεις**

Μέσα από τη νομολογία του ΔΕΕ και την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,<sup>34</sup> για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού σε συμφωνίες πρόσβασης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, δόθηκε ο ορισμός της αρχής των βασικών διευκολύνσεων, σύμφωνα με τα οποία πρόκειται για διευκόλυνση ή υποδομή που είναι απαραίτητη για την εξεύρεση των πελατών ή/και τη διευκόλυνση των ανταγωνιστών για να συνεχίσουν την επιχείρησή τους. Μια διευκόλυνση είναι βασική εάν η κατασκευή της ή η παραγωγή της ή η αναπαραγωγή/αντιγραφή της είναι αδύνατη ή εξαιρετικά δύσκολη λόγω φυσικών, γεωγραφικών, νομικών ή οικονομικών περιορισμών. Η άρνηση της πρόσβασης σε μια βασική διευκόλυνση μπορεί να θεωρηθεί κατάχρηση μιας δεσπόζουσας θέσης από την οντότητα που την ελέγχει και ιδιαίτερα όπου αποτρέπει τον ανταγωνισμό σε μια προηγούμενου σταδίου αγορά.

Επομένως βασική προϋπόθεση είναι η βασική διευκόλυνση, η οποία μπορεί να είναι ένα προϊόν ή μια υπηρεσία ή ακόμα παροχή προσβάσεως σε έναν τόπο ή σε ένα σύστημα διανομής, να μην δύναται να αντιγραφεί λόγω ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο ή και αδύνατο.

Περαιτέρω, μέσα από τη νομολογία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΔΕΕ έχει αναπτυχθεί η θεωρία κατά την οποία η άρνηση πρόσβασης σε «βασικές διευκολύνσεις» μπορεί να αποτελέσει καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης («essential facilities doctrine») και όπως προκύπτει από την έως τώρα νομολογία, προκειμένου να εφαρμοστεί η θεωρία της βασικής υποδομής πρέπει να πληρούνται μία σειρά από βασικές προϋποθέσεις: (α) ο έλεγχος μιας βασικής υποδομής από μια επιχείρηση που είναι σε μονοπωλιακή θέση, υπό την έννοια ότι η είσοδος σε αυτή την υποδομή είναι απαραίτητη προϋπόθεση, προκειμένου μία επιχείρηση να είναι σε ανταγωνιστική θέση, (β) η αδυναμία ή το δυσχερές της δημιουργίας αυτής της υποδομής, (γ) η

---

<sup>34</sup> 94/19/EK: Απόφαση της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 1993 σχετικά με διαδικασία εφαρμογής δυνάμει του άρθρου 86 της συνθήκης ΕΚ (IV/34.689 - *Sea Containers κατά Stena Sealink* Προσωρινά μέτρα), [1994] OJ L 015 σ. 0008 – 0019. Ανακοίνωση για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού σε συμφωνίες πρόσβασης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, [1998] OJ C265/02, παρά. 68. Βλ. επίσης 89/205/ΕΟΚ: Απόφαση της Επιτροπής, *Magill TV Guide/ITP, BBC και RTE* (IV/31 851), [1988] EE L 78/1989. Υπόθεση C-7/97, *Oscar Bronner GmbH & Co. KG κατά Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag GmbH & Co. KG, Mediaprint Zeitungsvertriebsgesellschaft mbH & Co. KG και Mediaprint Anzeigengesellschaft mbH & Co. KG*. [1998] ECR I-07791. Απόφαση της Επιτροπής (94/119/EK), *Port of Rodby* Δανία [1993] OJ L55/52. Υπόθεση C-7/97, *Oscar Bronner GmbH & Co. KG κατά Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag GmbH & Co. KG, Mediaprint Zeitungsvertriebsgesellschaft mbH & Co. KG και Mediaprint Anzeigengesellschaft mbH & Co. K*, [1998] ECR I-07791, παρά. 44.

άρνηση πρόσβασης σε ανταγωνιστές ή η παροχή πρόσβασης με δυσμενείς όρους, (δ) η υποδομή πρέπει να μπορεί να διατεθεί και (ε) η έλλειψη δικαιολογητικών λόγων αρνήσεως πρόσβασης ή παροχής με δυσμενείς όρους στην υποδομή.<sup>35</sup>

Με άλλα λόγια, η βασική διευκόλυνση έχει την έννοια ότι δεν υπάρχει ρεαλιστικά υποκατάστατο, πραγματικό ή δυνητικό, αναφορικά με τη χρήση της σχετικής υπηρεσίας ή υποδομής.<sup>36</sup> Ειδικά επί της άρνησης προμήθειας με τη μορφή της άρνησης πρόσβασης σε βασική διευκόλυνση, γίνεται δεκτό ότι μια επιχείρηση που κατέχει δεσπίζουσα θέση κατά την παροχή αυτής της βασικής διευκόλυνσης, δηλαδή, υπηρεσίας ή εγκατάστασης, στην οποία εάν δεν έχουν πρόσβαση οι ανταγωνιστές δεν μπορούν να παράσχουν υπηρεσίες στους πελάτες τους, και χρησιμοποιεί η ίδια τη διευκόλυνση αυτή, και η οποία επιχείρηση αρνείται σε άλλες επιχειρήσεις την πρόσβαση στην εν λόγω διευκόλυνση, χωρίς αντικειμενική αιτιολογία ή παρέχει πρόσβαση μόνον υπό όρους λιγότερο ευνοϊκούς από εκείνους που θέτει στις δικές της υπηρεσίες, καταχράται τη δεσπίζουσα θέση της.<sup>37</sup>

38

### **(β) Συμπεράσματα:**

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη της τη σχετική νομολογία και τα ενώπιόν της στοιχεία και όσα καταγράφηκαν ανωτέρω, παρατηρεί καταρχάς ότι στο κοινό σημείο εκπομπής της Φασούλας, αλλά και στο Αρμενοχώρι, διαθέτουν εγκαταστάσεις πολλές επιχειρήσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να δώσουν δικαίωμα χρήσης αυτών προς την καταγγέλλουσα εταιρεία. Η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα εταιρεία δήλωσε ότι είχε προσεγγίσει αρκετές από τις εταιρείες που διέθεταν εγκαταστάσεις, χωρίς όμως οποιαδήποτε ανταπόκριση από μέρους τους. Ανέφερε δε, κατά την προκαταρκτική έρευνα, ότι είχε υποβάλει αίτηση για να μπορέσει να προχωρήσει με την κατασκευή/ανέγερση δικής της εγκατάστασης από όπου θα πραγματοποιείτο η εκπομπή του σήματός της.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της τις αναφορές της καταγγέλλουσας εταιρείας στο κόστος ανέγερσης/κατασκευής των εν λόγω εγκαταστάσεων. Συγκεκριμένα, η καταγγέλλουσα, ενώ αρχικά είχε δηλώσει ότι το κόστος αυτού του εγχειρήματος ήταν μεγάλο και ανέφικτο, σε κατοπινό στάδιο δήλωσε ότι υπολογίζει ότι θα στοιχίσει περί τις €4.000, καθότι ήδη διαθέτει τον πύργο, αντένες κτλ. Επ' αυτού, η καταγγελλόμενη εταιρεία υπολόγισε ως κόστος ανέγερσης ιδιόκτητων εγκαταστάσεων και υποδομών για ένα ραδιοσταθμό από €12.000 έως και €20.000, το οποίο εξαρτάται από το ύψος του πύργου, το μέγεθος του οικίσκου, του φορτίου ηλεκτρικού ρεύματος της

---

<sup>35</sup> Βλ. σχετικά Απόφαση της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού, Αρ. 317/V/2006.

<sup>36</sup> Βλ. Απόφαση ΔΕΕ Συνεκ. Υποθέσεις C-241-2/91, *RTE και ITP κατά Επιτροπής*, Συλλ. 1995, σελ. I-0074, σκ. 52.

<sup>37</sup> Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (2002/C 165/03).

<sup>38</sup> Απόφαση της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού, Αρ. 551/VII/2012.

εγκατάστασης που θα τοποθετηθεί, της ύπαρξης κλιματισμού και γεννήτριας και τυχόν άλλων εργασιών που θα απαιτηθεί να γίνουν.

Δεδομένων των πιο πάνω, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις αποτελούν επομένως υποδομή, η οποία μπορεί να κατασκευαστεί και αυτό με βάση τα ενωπίον της στοιχεία δεν φαίνεται ότι είναι δύσκολο ούτε και οικονομικά απαγορευτικό. Επιπλέον σημειώνεται ότι, αν και μη πρόσβαση της καταγγέλλουσας εταιρείας σε εγκαταστάσεις για την εκπομπή ραδιοσυχνοτήτων ενδέχεται να έχει σοβαρές επιπτώσεις στις δραστηριότητες της, τέτοιο θέμα δεν δύναται να τεθεί αφ' ης στιγμής υπάρχει καταρχάς πρόσβαση σε εγκατάσταση και παράλληλα, η καταγγέλλουσα προχωρά με ενέργειές της, ώστε να δημιουργήσει δικές της εγκαταστάσεις.

Κατά συνέπεια, βάσει των όσων αναλύθηκαν ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι, οι εγκαταστάσεις που διαθέτει η Δίαυλος προς τρίτες επιχειρήσεις και δη της καταγγέλλουσας εταιρείας δεν αποτελούν βασική διευκόλυνση/υποδομή (essential facility) καθώς, υπάρχουν επιλογές για τη δραστηριοποίηση ενός σταθμού και παράλληλα υπάρχει και η δυνατότητα κατασκευής δικής της εγκατάστασης χωρίς το κόστος αυτής να είναι απαγορευτικό. Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι από τα ενωπίον της Επιτροπής στοιχεία δεν έχει διαφανεί, αλλά ούτε και δηλώθηκε από μέρους της καταγγέλλουσας, η ύπαρξη οποιωνδήποτε σοβαρών κωλυμάτων, τεχνικών ή/και άλλων, που να δυσκολεύουν τη διεκπεραίωση του εν λόγω έργου από μέρους της.

Συνεπώς, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι η εταιρεία Δίαυλος δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά της παροχής εγκαταστάσεων για εκπομπή ραδιοσυχνοτήτων στο Κοινό Σημείο Εκπομπής στην περιοχή Φασούλας και Αρμενοχωρίου, στη Λεμεσό, καθώς όπως προαναφέρθηκε σε αυτή τη σχετική αγορά δραστηριοποιείται αριθμός επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν ανεγείρει ιδιόκτητες εγκαταστάσεις και οι οποίες παρέχουν και προς άλλες επιχειρήσεις άδεια χρήσης αυτών. Επιπλέον, δεν έχει διαφανεί ότι το κόστος τέτοιων εγκαταστάσεων είναι απαγορευτικό και πως η όλη τεχνική διαδικασία της κατασκευής αυτών, είναι αδύνατη ή/και ανέφικτη, στη βάση αντικειμενικών κριτηρίων.

Συγκεκριμένα, από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης και την προκαταρκτική έρευνα έχει διαφανεί ότι, στο κοινό σημείο εκπομπής, που βρίσκεται στη Φασούλα, υπάρχουν, εκτός από την εταιρεία Δίαυλος (Κανάλι 6), ακόμα επτά (7) σταθμοί, που διαθέτουν ιδιόκτητες εγκαταστάσεις (όπως π.χ. Αντέννα FM, Choice FM, Ράδιο Capital κτλ.).

Κατά συνέπεια, βάσει των όσων αναλύθηκαν ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει ομόφωνα ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά της παροχής εγκαταστάσεων για εκπομπή ραδιοσυχνοτήτων στο Κοινό Σημείο Εκπομπής στην περιοχή Φασούλας και Αρμενοχωρίου, στη Λεμεσό.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν δύναται να συνεχισθεί η εξέταση των κατ' ισχυρισμό παραβάσεων του άρθρου 6(1) του Νόμου, που τέθηκαν από την καταγγέλλουσα εταιρεία για

κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης της καταγγελλόμενης εταιρείας, καθώς λόγω της μη στοιχειοθέτησης δεσπόζουσας θέσης δεν τυγχάνει περαιτέρω εφαρμογής το άρθρο 6(1) του Νόμου.

## **ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟ**

Υπό το φως όλων των πιο πάνω αναλυθέντων στοιχείων και μέσα από την αξιολόγηση και συνεκτίμηση των στοιχείων του διοικητικού φακέλου της προκείμενης υπόθεσης, η Επιτροπή έχει καταλήξει ομόφωνα στο συμπέρασμα ότι δεν στοιχειοθετείται η κατοχή από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας δεσπόζουσας θέσης στη σχετική αγορά της παροχής εγκαταστάσεων για εκπομπή ραδιοσυχνοτήτων στο Κοινό Σημείο Εκπομπής στην περιοχή Φασούλας και Αρμενοχωρίου, στη Λεμεσό για τους λόγους που καταγράφηκαν και αναλύθηκαν και ως εκ τούτου παρέλκει οποιαδήποτε περαιτέρω εξέταση της ισχυριζόμενης παράβασης.

Περαιτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι στην εν προκειμένω υπό εξέταση καταγγελία δεν δύναται να υπάρξει επηρεασμός του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών.

Καταλήγοντας, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, αρκετά από τα θέματα που θίγονται και αποτελούν το αντικείμενο των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας εταιρείας περί παραβάσεις του Νόμου, φαίνεται ότι αφορούν τη συμβατική της σχέση με την καταγγελλόμενη εταιρεία. Σημειώνεται ότι, με βάση τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, υπάρχουν διαδικασίες/αγωγές στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού.

Ως εκ των ως άνω, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει να απορρίψει την καταγγελία της καταγγέλλουσας εταιρείας και να ενημερώσει τα εμπλεκόμενα μέρη για την ως άνω απόφασή της.

.....  
**Λουκία Χριστοδούλου**  
**Πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού**